

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne izvenredne nedelje in praznike. — Inserati do 80 peti vrst & Din 2, do 100 vrst & Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3, večji inserati peti vrst & Din 4.— Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inostranstvo Din 25.—. Rokopis se ne vrača.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knafljeva ulica št. 5
Telefon: 31-32, 31-23, 31-24, 31-25 in 31-26

Podružnice: MARIBOR, Grajski trg št. 7 — NOVO MESTO, Ljubljanska cesta, telefon št. 26 — CELJE, celjsko uredništvo: Strossmayerjeva ulica 1, telefon št. 65; podružnica uprave: Kocenova ul. 2, telefon št. 190 — JESENICE: Ob kolodvoru 101. SLOVENJ GRADEC, Slomškov trg 5. — Poštna hranilnica v Ljubljani št. 10.354.

Štiri proračunske dvanajstine

Državni proračun za prve štiri mesece izkazuje 5125.5 milijona izdatkov ter je za 809.9 milijona večji kakor lanski za isto dobo

Beograd, 1. aprila. AA. Proračun izdatkov na osnovi uredbe o dvanajstih za mesec april, maj, junij in julij 1940 znaša skupno 5.126 milijonov din. Zvišanje (+) ali znižanje (—) pri posameznih razdelkih proračuna znaša v milijonih dinarjev napram istemu razdobju proračunskega leta 1939/40:

vrhovna državna uprava	+3.7
pokojnine in invalidnine	+88.5
državni dolgovi	+128.3
pravosodje	+16.1
prosveta	+34.3
zunanje zadeve	+6.3
notranje zadeve	—0.2
finančno ministrstvo	+24.7
vojaška in mornarica	+312.2
zgradbe	+12.8
promet	+131.6
pošte, brzojav, telefon	+29.6
kmetijstvo	+7.7
trgovina in industrija	+1.3
gozdovi in rudniki	+5.0
socialna politika	+5.6
telesna vzgoja	+3.4

Beograd, 1. aprila. p. O diferencialu v postavkah proračunskih dvanajstih v primerjavi s postavkami v proračunu za tekočo poslovno dobo so bile med drugim objavljene še naslednje podrobnosti:

Izdatki vrhovne državne uprave so bili povišani za 3.7 milijona din, od tega odpade na predsedstvo vlade 3.6 milijona, ki gredo v prvi vrsti na račun kratkoročne radijske postaje v Beogradu in centralnega prebivalja.

Proračun pokojnin je bil povišan za 88.5 milijona. To povišanje je bilo potrebno spravo zadnje uredbe o povišanju pokojnin staroupokojencev.

Pri državnih anuitetah znaša povišek za vse leto 385 milijonov dinarjev, od tega odpade na štiri dvanajstine 128 milijonov.

V resoru pravosodnega ministrstva znaša povišek 16 mil., skoro vse za osebne izdatke, deloma za namestitev novega osebja, ki ga je bil premalo, deloma za povišanje osebnih prejemkov katoliških in starokatoliških duhovnikov.

Proračun prosvetnega ministrstva se poveča za 34 milijonov predvsem zaradi novih namestitev in napredovanj ljudskošolskega učiteljstva. Dotacije za univerze v Beogradu in Ljubljani so se povišale za 4.3 milijona, za srednje šolstvo za 4.5, za meščanske šole za 1.9, za ljudske šole za 5.3 milijona.

Proračun zunanjega ministrstva se je povečal za 6.3 milijona dinarjev. Sorazmerno so povečani i materialni i osebni izdatki.

Pri proračunu finančnega ministrstva znaša povišek 24.7 milijona. Od tega odpade na ministrstvo samo 3.713.379, ostali poviški pa gredo na račun osebnih izdatkov pri posameznih direktoratih, pri carinarniški službi monopolni upravi itd.

Proračun vojnega ministrstva se za prihodnje štiri mesece poveča za 312.2 milijona. Od tega odpade na vojsko 135.4, na vojno letalstvo 123, na civilno letalstvo 2, na vojno mornarico 8, na graničarske čete 3.3, na izredne izdatke za razne nove potrebe pa 40.5 milijona dinarjev.

Proračun prometnega se poveča za 131.6 milijona din. Od tega odpade glavni poviški na pomorski in rečni promet, na železniško upravo ter na gradnjo železnic.

Izjava finančnega ministra

Beograd, 1. aprila. i. Finančni minister dr. Sutej je včeraj popoldne sprejel novinarje in jim dal naslednjo izjavo o državnem proračunu za leto 1940, ki jo je zvečer tudi ponovil po radiu:

Izdatki po proračunskih dvanajstih za mesec april, maj, junij in julij znašajo 5.125.5 milijona din. Zvišanje izdatkov v primerjavi s enakim dobo po proračunu za 1939/40 znaša torej 809.9 milijona din. Zgoraj omenjena vsota obsega vsa izplačila, ki dospejo v teku teh štirih mesecev, predvidena pa so deloma tudi izplačila anuitet za pol leta in v nekaterih primerih celo za vse leto. Za znesek, ki ne obremenjuje samo prvih štirih dvanajstih, znaša 152.6 milijona din. Zvišanje izdatkov, ki stvarno odpade na prve štiri dvanajstine, znaša torej samo 657.3 milijona din. Od tega zvišanja odpade na izdatke gospodarskih podjetij 182.3 milijona din, ki jih bodo ta podjetja pokrila s lastnimi dohodki. Večina ostalih zvišanj je tako rekoč avtomatična, ker sloni na zakonskih ali pogodbenih obveznostih države. Tako odpade na državne dolgovne 128.3 milijona din, na pokojnine in invalidnine 88.5 milijona din.

V proračunskem letu 1939/40 so znašali izdatki za narodno obrambo 2.923 milijona din. V načrtu proračuna ministrstva vojske in mornarice za leto 1940/41 so ti krediti zvišani na 3.864.8 milijona din, tako da znaša zvišanje po tem predlogu 939.6 milijona din, to je nekaj manj kot milijardo din. V prvih štirih dvanajstih znaša to povišanje 312 milijonov din. Od skupnega zvišanja izdatkov odpade na izdatke za potrebe narodne obrambe 38.6%, Dasi je to za naše razmere obutno breme, je treba upoštevati, da pri potrebah za državno obrambo ne moremo in ne smemo varčevati. To morajo videti tudi oni, ki so ugovarjali nedavnim fiskalnim reformam. Mogoče bo bodočnost zahtevala še večje zvišanje izdatkov za te izredne potrebe. Jasno je, da bo treba najti za te potrebe tudi ustrezajoče izredno pokritje.

Pri zvišanju osebnih izdatkov me je vodila misel, da je treba omogočiti čim večjo zaposlitev kvalificiranih mladih ljudi, ker predstavljajo dijaki, ki so končali šole in ki so ostali brez posla in brez sredstev za življenje, kronično breme naše družbe, kar vsebuje številne nevarnosti. Razume se, da je to samo polovičen ukrep in da zahteva to vprašanje globlje reforme tako šolskega sistema, kakor naše javne uprave sploh.

Razen kreditov za nove postavke sem se trudil zavarovati potrebne kredite, da se omogoči napredovanje gotovinskih stvili uradnikov, da vsaj tako v njih za kolikor možno olajšam njihov težek položaj.

V zvezi s zvišanjem izdatkov mi je dolžnost naglasiti, da je vlada sklenila, da se pri otvarjanju materialnih kreditov strogo pazi, da se ne izkorišča strogo v mejah neobhodne potrebe. V ta namen je sprejeta določba, da se ti krediti angažirajo lahko samo do višine 85%. Omeniti moram, da zgoraj omenjena vsota izdatkov za štiri dvanajstine ni končna. Ta vsota je možna zmanjšati za znesek onih kreditov, ki so na osnovi uredbe o banovini Hrvatske premešani na to banovino v svetli s posli,

premešani na banovino Hrvatsko. Vsota teh kreditov znaša za štiri mesece približno 260 milijonov din. Točna vsota bo ugotovljena po definitivnem prenosu kompetenc in kreditov, kar je še v teku.

Kr. vlada se popolnoma zaveda odgovornosti, ki jo prevzema s sprejetjem teh dvanajstih napram narodu, ki mora v teh težkih časih nositi teži bremena. Jasno je, da bi meni in kr. vladi bilo mnogo lažje, če bi odgovornost lahko delili s pravim narodnim predstavništvom.

Gospodarsko življenje na svetu in pri nas se razvija pod neposrednim vplivom vojne, ki se vodi med politično in gospodarsko najmočnejšimi državami v Evropi. Tudi nevturalne države so morale prilagoditi svoje gospodarstvo vojnim razmeram zaradi zaščite svojih vitalnih interesov. Zato ne morejo gledati samo na pospeševanje svojih nacionalnih gospodarstev, temveč tudi na to, kako bi se izognile škodljivim in težkim posledicam vojne. Vse to se izraža v težavni preskrbi industrije s potrebnimi surovinami, v zvišanju cen, v zvišanju zavarovalnih premij in prevzojnih stroškov, zvišanju državnih izdatkov zaradi vedno večjih potreb in visokih cen itd. Vse te težave zahtevajo vedno večjo intervencijo države, na gospodarskem polju ter neizbežno potrebo zvišanja davčnih bremen. Vprašanje dragine predstavlja navzlic izvajanju kontrole nad cenami ter nad uvozom in izvozom splošno in resno skrb. Naš izvoz v decembru minulega leta dokazuje kako se je naša zunanja trgovina prilagodila težkim časom. Naš izvoz je v septembru padel na 240.5 milijona din nasproti 397.0 milijona din v prejšnjem septembru, v decembru pa se je izvoz že dvignil na 728.4 milijona din nasproti 526.4 milijona din v decembru 1938. Gibanje tečajev državnih papirjev na naših borzah kaže istotako, da se naše gospodarstvo postopno prilagajuje vojnemu stanju.

Vrednost dinarja napram dolarju in švicarskemu franku kaže po septembru 1939 tako pri uradnih tečajih kakor na svobodnem trgu dobro odporno moč. Kupna moč dinarja v naši državi pa je popustila, ker so narasle cene. Splošni indeks cen na drobno v Beogradu zaznamuje od septembra zvišanje za skoro 20%. Vprašanje dragine zadaja, kakor sem že naglasil, resne skrbi.

Plačevanje davkov in drugih državnih fiskalnih in gospodarskih dohodkov se razvija relativno ugodno. V prvih desetih mesecih proračunskega leta 1939/40 so državni dohodki dosegli 10.5 milijard din, le za 200 milijonov manj od predvidenega donosa. Proračun je bil torej realiziran s 97.53%. Če se na upošteva, da se od januarja izvajajo tudi uredbe o spremembah in dopolnitvah fiskalnih zakonov, potem se lahko reče, da so dohodki za prvih 10 mesecev proračunskega leta 1939/40 nekaj slabši kakor znaša omenjeni odstotek. Seveda pa je treba upoštevati, da se davčna reforma še ni mogla popolnoma izvesti, in še ni prišla do vidnejšega izraza.

Za oceno našega proračunskega položaja pa je važen odnos med realiziranimi dohodki in izvršenimi izdatki. Skupaj so izdatki v prvih 10 mesecih proračunskega leta dosegli 9.7 milijarde, dohodki pa 10.5

milijarde din. Zaradi tega pričakujem da bodo presežki dohodkov, ki se bodo dosegli, in prihranki pri posameznih resorjih zadostovali za pokritje predloženih zvišanih izdatkov, ki jih vsebuje uredba o proračunskih dvanajstih za mesec april, maj, junij in julij 1940.

Prvi proračun banovine Hrvatske

Beograd, 1. aprila. p. Nj. Vis. knez namestnik Pavle je včeraj popoldne sprejel v avdienci bana banovine Hrvatske dr. Subašića. Ob tej priliki je knez podpisal

uredbo o financiranju banovine Hrvatske ter proračun te banovine za poslovno dobo 1940/1941. Prvi proračun banovine Hrvatske znaša 1.450 milijonov din.

Razširjenje medicinske fakultete v Ljubljani

Beograd, 1. aprila. p. Med krediti, predvidenimi v dvanajstih za april, maj, junij in julij je predviden tudi kredit za ustanovitev petega in šestega semestra na medicinski fakulteti v Ljubljani. S posebno uredbo bo črtan čl. 51. zakona o univerzah, ki je omejeval medicinsko fakulteto v Ljubljani na štiri semestre.

Konferenca severnih držav

Možnost ustanovitve skandinavske obrambne zveze kljub sovjetskemu nasprotstvu

Stockholm, 1. aprila. e. Včeraj je bila zadnja seja odbora predstavnikov štirih severnih držav. Na seji so bili navzoči tudi švedski ministrski predsednik Hansson, norveški ministrski predsednik Nigardssund, in finski minister za preskrbo Tanner. Posvetovanja na bila tajna in so se pričela predvčerajšnjim. Dognava se, da so delegati pretresali splošno politično situacijo, vprašanje gospodarskega sodelovanja nordijskih držav, in vprašanja v zvezi z delavskimi problemi severnih držav. Seveda so razmotrili tudi vprašanja, ki so nastala zaradi vojne na Finskem. Glavni namen tega sestanka je bil vzajemno obveščanje vseh štirih držav, ni pa bilo nobenega posebnega sklepa. V tukajšnjih po-

litičnih krogih smatrajo, da so vsekakor razpravljali tudi o obrambni zvezi skandinavskega državnih in v zvezi s tem o izjavi Molotova in o njegovih aluzijah glede na zvezo severnih držav. Kljub sovjetskemu nasprotstvu se računa z možnostjo sklenitve take zveze.

Pred odhodom v Helsinke sta finska delegata Tanner in Kaderholm izjavila dopisniku Reuterja, da so bila glavna vprašanja, o katerih se je razpravljalo, razdelitev dela v svrhu pomoči Finski. Med udeleženci tega sestanka sta bila tudi švedski minister za socialno politiko Mejer in norveški finančni minister Dert in predsednik danskega delavskega gibanja.

Poostreitev blokade

Anglija in Francija hočeta preprečiti predvsem dobavo švedske železne rude Nemčiji

Pariz, 1. aprila. s. (Havas). Eden izmed predmetov, o katerih je razpravljaj nedavno vrhovni zavezniški vojni svet v Londonu, je bila nedvomno zožitve blokade Nemčije. Sklenjeno je bilo, da bosta Anglija in Francija odslej še bolj pazljivo skušali preprečiti Nemčiji vse dobave bodisi direktne, bodisi indirektno. Med poslednje je treba prišteti uvoz preko gotovih nevturalnih držav, ki so same zopet v zadnjih mesecih nenormalno povečale svoj uvoz surovin. Posebna pozornost je bila posvečena vprašanju izvoza švedske železne rude v Nemčijo. Važnost tega vprašanja je razvidna iz dejstva, da je Nemčija l. 1938 izmed 22 milijonov ton uvoza železne rude prejela 9 milijonov ton iz švedske. Sovjetska Rusija se nahaja izven območja zavezniške blokade, toda železna ruda, ki jo mora sovjetska Rusija Nemčiji pošiljati, je prešla preko gotovosti, da bi bila sama na sebi uporabljiva. Prevoz švedske železne rude v Nemčijo gre preko švedske luke Lulea ter norveške luke Narvik in sicer gre preko Narvika 3-krat več prometa. Če je torej Narvik v blokado zaprt za prevoz, Lulea ne more zmagovati vsega prometa, še celo pa ga ne more nadomestiti pozimi, ko je luka v Luleu zamrznjena, dočim je Narvik celo leto brez ledu. Tako se utesne zgodi, da bi ostala Nemčija prihodno zimsko popolnoma brez švedske železne rude. Drugo vprašanje, o katerem je zavezniški vojni svet tudi gotovo razpravljaj, je bil prevoz blaga v Nemčijo preko Tihga oceana in Sibirie. Tu so zavezniški že s dejanji dokazali, da nameravajo podvesti potrebne korake, tako, da blagovni uvoz v Sovjetsko Rusijo ne bo šel preko potreb sovjetske Rusije same.

čim manj očitven način. V ostalem skušajo Churchillove izjave tolažiti bolj z osebnim borbenim temperamentom angleškega mornarskega ministra, nekateri listi pa priznavajo, da so te izjave, zlasti o možnosti zožitve blokade Nemčije, velike važnosti in morda uvod v važne odločitve zaveznikov v tem smislu. Z istim vprašanjem se je bavil tudi zavezniški vojni svet in je Churchill govoril v gotovem smislu morda kot tolažilo odločitve vojnega sveta. Zavezniški nameravajo najbrže, kakor pišejo italijanski listi, razširiti kontrolo vojno-tihotapskega blaga na vse nevturalne države, ki meje na Nemčijo, ter določiti najbrže posebne kvote za količino blaga, ki ga smejo nevturalne države uvažati, tako, da ne bo moglo ničesar preostati za ponovni izvoz v Nemčijo. »Corriere della Sera« omenja, da so zavezniški sličen ukrep sprejeli tudi v svetovni vojni ter napoveduje, da bosta Anglija in Francija v prihodnjih mesecih najbrže metodno po posameznih državah in uvoznih predmetih skušali regulirati uvoz v nevturalne države, zlasti one, ki gre po morskem poti.

Berlin, 1. aprila. br. Kakor zatrjujejo tukajšnji politični krogi, Churchillov govor Nemčije nikakor ni iznenadil. Anglija očitno iz strahu ne mara vojne s Sovjetsko unijo, čeprav je to v nasprotju z vso zavezniško protisovjetsko kampanjo v zadnjem času. Še celo Reynaud je moral po prvem zaletu s afero poslanika Suricha v svoji protisovjetski politiki popustiti, kar je Chamberlain dosegel na zadnji seji zavezniškega vrhovnega vojnega sveta.

Odmevi na Churchillove izjave

Pariz, 1. aprila. AA (Reuter) V francoskih uradnih krogih so sprejeli sobotni govor ministra za mornarico Churchilla s popolnim odobravanjem. Ta govor smatrajo v francoskih uradnih krogih za veran prikaz stališča, ki so za zavezniški zavzei v nevturalnih in ne vojnočilih se državah. Po Churchillovem govoru so s prazničnim odobravanjem sprejeli nekompromisno stališče, ki ga zavezniški zavzemajo glede teh dveh točk, da je sovražnik Nemčija in da zavezniški ne šele vojne s Sovjetsko Rusijo, dokler ne bodo k temu prisiljeni. Churchillov govor, ki se nanaša na zadnjo točko, jasno izraža mnenje, ki ga zastopata Velika Britanija in Francija.

Rim, 1. aprila. s. (Havas) Italijanski listi vsi objavljajo sobotni govor angleškega mornarskega ministra Churchilla. Listi skušajo prikazati govor kot običajen govor, kakor jih imajo angleški državniški vsak teden. Odstavek, ki govori o Italiji in izraža željo po dobrih odnosih z Italijanskim narodom so nekateri italijanski listi sploh izpuščali, drugi pa ga priznajo za

Karelsko-finska republika

Sovjetska unija ima sedaj 12 avtonomnih federativnih republik

Moskva, 1. aprila. s. (Reuter) Vrhovni svet sovjetoj je včeraj sprejel sklep, s katerim se priključi ozemlje, ki ga je po mirovni pogodbi morala odstopiti Finska Sovjetski Rusiji, dosedanjim avtonomni karelski sovjetski republiki. Obenem je bila iz vsega tega ozemlja ustanovljena nova karelsko-finska sovjetska republika.

Prav tako je bil odobren sovjetski proračun za novo proračunsko leto. Izdatki za vojaške svrhe znašajo 57 milijard rubljev napram 40 milijardam v preteklem letu.

Moskva, 1. aprila. (Exchange Telegraph) Predlog za ustanovitev nove karelsko-finske federativne republike je podal pred sovjetskim parlamentom član vrhovnega sveta Zdanov. Zakonski predlog je bil sprejet soglasno. Na podlagi zakona je sprejema tudi sovjetska ustava v tem smislu, da sestoji sovjetska Rusija odslej iz 12 avtonomnih federativnih republik in je dvanajsta prav nova karelsko-finska republika. Druga določila novega zakona do-

Kralj Boris o politiki nevtralnosti

Sofija, 1. aprila. AA. Včeraj popoldne je kralj Boris sprejel predstavnike sobranja, ki so mu predali odgovor na prestolno besedo. Kralj Boris je v odgovoru na govor predsednika sobranja Logofetova izrazil veselje, ker lahko s predstavniki parlamenta izmenja misli o potrebah in željah naroda. Z zadovoljstvom sem ugotovil soglasnost, je dejal kralj, ki se je pokazala že od začetka tega zasedanja med vlado in narodnimi predstavniki, ki enako skrbijo za to, da se okrepi država v teh težkih časih. Politika miru in nevtralnosti, ki smo si jo izbrali in ki se povsod izven naših meji, je izraz vsega bolgarskega naroda. To soglasnost z zadovoljstvom ugotavljam. Željo po edinstvu, ki se kaže pri vsem bolgarskem narodu, moramo vsi pozdraviti z največjim zadovoljstvom.

Propagandno sodelovanje Francije in Anglije

London, 1. aprila. j. (Reuter). Danes bo prisel semkaj francoski propagandni minister Frossard, ki bo imel razgovor s svojim angleškim kolegom, propagadnim ministrom sirom Johnom Reithom.

Angleški trgovinski minister v Parizu

Pariz, 1. aprila. br. Ze od petka se v Parizu mudi angleški trgovinski minister sir Duncan. V soboto se je sestel s francoskim trgovinskim ministrom Rollinom. Angleški minister je prišel v Pariz z velikim spremstvom strokovnjakov, ki so se že danes sestali s funkcijarji francoskega trgovinskega ministrstva. Kolikor je bilo mogoče izvedeti, so se v trgovinskem ministstvu ob tej priliki pričeli pogajanja za ureditev nekaterih pomembnih vprašanj ne le v trgovinskih odnosih med Veliko Britanijo in Francijo nego tudi v obsegu o skupni trgovski politiki v odnosu do drugih držav. Kakor zatrjujejo poučeni politični krogi, so ta pogajanja v zvezi s poslednjimi zaključki vrhovnega vojnega sveta.

Omejitev uvoza v Avstralijo

Sidney, 1. aprila. s. (Reuter). Z današnjim dnem je avstralska vlada prepovedala uvoz cele vrste predmetov iz držav, ki ne pripadajo angleškemu in francoskemu imperiju. Med prepovedanimi predmeti so kavčuk, motocikli, itd. S to omejitvijo uvoza namerava avstralska vlada letošni pridelitvi podlrg milijon funtov. Ministrski predsednik Menzies je izjavil, da ima odredjena omejitev uvoza samo namen, da konvencira čim bolj tuja plačila sredstva, tako da bodo vsi viri države porabljeni izključno za doseženje zmage v vojni.

Turški premogovni bazen ob Črnem morju

Ankara, 1. aprila. j. (Havas). Turška vlada se je odločila nacionalizirati premogovni bazen Zonguldak ob Črnem morju. Namen nacionalizacije je zvišati produktivno premoaga ter zmanjšati obratne stroške. Zelo verjetno je, da bodo tudi razna angleška rudarska podjetja povabljena, da predložijo svoje načrte, kako bi se premoagovni rudniki v tem bazenu najmoderneje opremili in kako bi se produkcija kar najbolj zvečala.

Edini nemški list v Carigradu ustavljen

Ankara, 1. aprila. s. (Ass. Press). Turške oblasti so odredile ustavitev edinega nemškega lista v Carigradu »Türkische Post«. V odloku o ustavitvi je navedeno kot razlog, da je list skušal napadno prikazovati turške odnose do drugih držav.

Prodaja ameriških ladij zaveznikom

New York, 1. aprila. s. (Reuter) Uradno javljajo, da so Zedinjene države v teku prvih 6 mesecev vojne prodale Angliji in Franciji za 119.000 ton svojih trgovinskih ladij. Istočasno je bilo nevturalnim državam prodanih 205.000 ton ameriških ladij.

ločajo, med drugim, da se priključi novi republiki vsa bivša avtonomna karelska republika ter vse ozemlje, ki ga je Finska odstopila v mirovni pogodbi 12. marca, razen ozkega pasu ozemlja pri Leningradu, ki je priključen direktno Ruski republiki. Nadalje je odredjeno podzavljenje vseh industrijskih podjetij razlastitev zemljišč itd. v skladu s sovjetsko ustavo.

V svojem predlogu je dejal Zdanov, da so ozemlja, ki jih je sedaj sovjetska Rusija dobila od Finske tvorila vojno oporišče, opremljeno z najmodernejšo vojno tehniko, ki naj bi služilo kot napad na Sovjetsko unijo in Leningrad. Zdanov je tudi omenil, da bosta na novo osvojenem ozemlju takoj zgrajeni železnici in sicer iz Kandalakše proti Botniškemu zalivu in iz Sortavale proti progi Leningrad—Murmansk.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Sovjetska politika čakanja

Odmevi na izjave Molotova

Rim, 1. aprila. a. (Havas) Italijanski listi prinašajo sedaj prve komentarje o govoru Molotova. »La Stampa« pravi, da se zdi, da Sovjetska Rusija ne namerava podvzeti novih vojaških avantur v Baltiku ali ob Črnem morju. Iz govora Molotova je popolnoma jasno razvidno, kaj je nameravala Sovjetska Rusija doseči s stališčem, ki ga je zavzela v septembru ob izbruhu sedanje vojne. Tako v Baltiku kakor tudi na Poljskem pa morda tudi v Bolgariji in Turčiji je hotela položaj neposredno izkoristiti zase, nato pa se je zopet povrnila k politiki realistične nevtralnosti in oportunističnega čakanja, kako se bo razvil položaj nadalje. Finska vojna je bila samo parenjeza in je Stalin poskrbel, da jo je čim prej končal ter se vrnil nazaj na prejšnjo osnovo. Sedaj namerava gotovo zopet čakati, dokler vojna med velesilami ne bo prinesla bolj ugodne prilike, da izvrši svoje nadaljnje namene, bodisi stare imperialistične ruske načrte ali pa za nadvlado boljševizma v Evropi ali Aziji.

Amsterdam, 1. aprila. s. (Havas) »Maas-

bode« takole komentira govor Molotova: Moskva noče v vojno niti na eni niti na drugi strani. Skrbno spremlja razvoj mednarodnega položaja in na podlagi tega sprejema svoje sklepe. Dela samo za svoje interese in zasleduje svoje cilje, ne da bi se pustila vplivati od tujih sil. Značilno je v govoru Molotova neprijazna opazka o Italiji. To kaže, da Sovjetska Rusija ne želi zblizanja z Italijo niti s posredovanjem Berlina. To bo gotovo veliko razočaranje za Nemčijo, ki je dopustila, da je dobila v Baltiku grozečega tekmeča v pričakovanju političnih in gospodarskih protiuslug. Tako pa Sovjetska Rusija za sedaj na političnem polju ne daje nobenih protiuslug, pa celo gospodarsko sodelovanje z Nemčijo je na nesigurni osnovi. Tako ostaja bodočnost odnosov s Svjetsko Rusijo slej ko prej negotova. Na podlagi govora Molotova je jasno, da Molotova ne bo v doglednem času v Berlin, razen, če pristane Nemčija na nove žrtve, da to doseže. Potem pa bi se izpostavila nevarnost, da bi boljševizem ogrožal Nemčijo.

Letalske bitke na zapadu

Spopad 25 nemških letal s 36 francoskimi lovci

Berlin, 1. aprila. AA. (DNB) 30. marca je prišlo na francoskem bojišču do več letalskih bitk. Nemška lovska letala, ki so prišla do meje, so se srečala na raznih mestih z najnovejšimi francoskimi lovskimi letali. Na nemški strani se je borilo v tej borbi 25 Messerschmittov s 36 francoskimi letali tipa Moran. Nemška lovska letala so končala to borbo z velikim uspehom in so sestrelila sedem francoskih letal. Nemci sami pa niso imeli prav nobenih izgub. Druga letalska bitka je bila južno od Sargemunda in je pri tej priliki devet nemških Messerschmittov napadlo 20 francoskih Moranov. Med to borbo je bilo sestreljeno eno francosko lovsko letalo, drugo pa je bilo zadeto in se je razletelo v zraku. Nad Merhingemom je prišlo do letalske bitke med 8 nemškimi in 8 francoskimi letali. En francoski letalec je čez nekaj časa skočil s padalom. Drugo letalo pa se je zagnalo v zraku. Tretje francosko letalo je padlo na zemljo in se je letalec prav gotovo ubil.

Odlikovanje letalca iz Nove Zelandije

London, 1. aprila. AA. (Havas). Novozelandski letalec James Kyn je bil odlikovan za hrabrost v borbi s sovražniki. Kyn je v začetku marca o priliki patrolnega poleta nad nemškimi črtami opazil sedem nemških letal in vse pogljal v beg. Kasneje

ga je eden od Messerschmittov napadel iz zraha, toda letalcu se je posrečilo zbiti nemški aparat in se brez poškodb vrniti v svoje oporišče.

Poljske čete odhajajo na fronto

Pariz, 1. aprila. Br. Nekje v Franciji je bila včeraj poljskim četam, ki bodo v kratkem krenile na fronto, svečano izročena zastava. Te vojaški svečanosti so prisostvovali prezident poljske republike, vsa poljska vlada, diplomatski zbor, ki je akreditiran pri njej, ter zastopniki francoskih oblasti. Poveljniki francoskih čet je izročil zastavo predsednik vlade general Sikorski.

Francosko vojno poročilo

Pariz, 1. aprila. Br. 420. vojno poročilo vrhovnega poveljstva francoske vojske pravi: Precej močno delovanje letalskih sil z obeh strani.

Nemško poročilo

Berlin, 1. aprila. i. Vrhovna komanda nemške vojske poroča, da je bilo včeraj na fronti zelo živahno in da je nastalo več borb v zraku. 25 Messerschmittov se je spopadlo s 36 francoskimi letali tipa Moran. Nemci so sestrelili 7 francoskih letal, sami pa niso imeli nobene izgube.

Anglija ne priznava kitajske vlade v Nankingu

Le v primeru, če bi razširila vpliv na ozemlje, ki ni pod japonsko oblastjo, bi izpremenila svoje stališče

London, 1. aprila. s. (Reuter). Diplomatski dopisnik angleškega radia takole komentira angleško stališče do Vangčingveje vlade v Nankingu:

1. Anglija ne bo dopustila, da bi bile njene pravice na podlagi obstoječih pogodb na Kitajskem kršene.

2. Anglija stoji slej ko prej na stališču, da morajo Kitajci sami izbrati svojo vlado in priznava zato še vedno samo Čang-kajsovo vlado v Čungkingu kot pravo kitajsko vlado. Če pa tekom časa Vangčingveje uspe, da si pridobi zaupanje kitajskega naroda in če se izkaže, da lahko razširi svojo upravo na velik del kitajskega ozemlja — toda takega, ki ni pod direktno japonsko vojaško oblastjo —, potem bodo lahko tuje vlade svoje stališče napram Vangčingveji vladi spremenile. Za enkrat pa razlogov za tako spremembo vsekakor še ni.

Kar se tiče Vangčingvejevega ukaza, da naj prenehajo sovražnosti kitajske vojske, ga pač kitajska vojska gotovo ne bo poslušala.

Sicer je verjetno, da je Japonska stremela za ustanovitvijo posebne Vangčingvejeve

vlade pod svojo kontrolo predvsem zaradi velikih težav, ki jih povzroča vojna na Kitajskem. Japonska prizadevanja za ustanovitev vlade v Nankingu so se vlela skozi celi dve leti in so šele sedaj uspešna.

Tudi Amerika ne priznava nankinške vlade

Tokio, 1. aprila. AA. (DNB). Japonski zunanji minister Arita se je bavil z izjavo Huilla, da Zedinjene države ne bodo priznale Vangčingveje vlade na Kitajskem ter je poudaril, da ga to stališče ni preenetilo. Tokio in Nanking se bosta trudila, da bosta vodila tako politiko, ki bo druge vlade prisilila, da bodo nankinško vlado priznale.

Japonski poslanik pri vladi Vangčingveja

Tokio, 1. aprila. s. (Reuter). Japonska vlada je imenovala bivšega ministrskega predsednika Abeja za prvega japonskega veleposlanika pri Vangčingveji kitajski vladi.

Zaščita otrok je odločna zahteva dobe

in ne problem, kajti premajhen je naš narod, da bi mogel na tem svojem najdražjem zakladu tvegati velike izgube

Ljubljana, 1. aprila. Včeraj dopoldne je banovski odbor Unije za zaščito otrok položil obračun o svojem obširnem poslovanju v pretekli poslovni dobi. Rečno letno skupščino unije je otvoril predsednik dr. O. Fetič. Po številu in kakovosti delegatov in zastopnikov, je izjavil predsednik, zaseda danes mali slovenski mladinozaščitni parlament. Tok svetovnih dogodkov je potisnil naše delo v drugo smer. Smernice, ki jih je postavil drugi balkanski mladinozaščitni kongres v Beogradu 1. 1938 so bile potisnjene skoraj popolnoma v ozadje spričo nevarnosti, ki jim je izpostavljen v zadnjem času vsa Evropa in tudi naša domovina zaradi mednarodnih zapletljivosti. Mislimo moramo v prvi vrsti na zaščito otrok v primeru vojne.

Z obžalovanjem moramo ugotoviti, je nadaljeval predsednik, da niso uspeli napori unije, da bi se ustanovila v Ljubljani prepotrebna posvetovalnica in dom za noseče matere. S trpkim občutkom moramo to ugotoviti v dobi, ko upravičeno tožimo o padanju rojstev v Sloveniji. Unija je skušala vzbuditi zavest in smisel javnosti z zaščito naših novorojenčkov. Akcija za otroške košare je imela lep uspeh, toda zavedati se moramo, da je razdeli-

tev 40 otroških košar le kaplja v morje. Krepko smo se lotili dela za zaščito otrok v primeru vojne kljub težkim oviram. Unija se je morala boriti s številnimi predsodki, ki so imeli odmev celo v merodajnem časopisju, češ da ni treba begati javnosti. Na vse take stvari ni drugega odgovoriti kot to, da sta prevelika brezbriznost in spekulacija na jrečo večji greh kot pretirana skrbnost. Premnogi ne kažejo dovolj razumevanja niti za gmočne žrtve, ki jih priprava zaščita otrok za primer vojne neizogibno zahteva. Opravljena so bila doslej samo pripravljiva dela, dočim je ustvaritev naprav odvisna od žrtve, ki jih bodo doprinele občina, banovina, država in posamezniki. Danes je položaj tak, da se samoupravne enice odgovarjajo druga na drugo in pa na svojo proračunsko nesposobnost, kakor da bi formalnost proračunskih predpisov bile važnejša stvar kot blaginja celote.

Varnost je prva stvar, a pri tem naj ne pozabimo na načelo, ki velja, kadar ljudje tone: Otrokom je treba najprej pomagati! V prehodni dobi živimo, nihče ne ve, kako bo minilo tekoče leto in kaka pravečnenja nam utegne prineseti. Val takratno hrepenimo, da bi nam bila ohranjena do brota miru in nevtralnosti. Val upamo, da

se bo modri politiki naših odgovornih činiteljev posrečilo spraviti naš čolnček na varno. A zavedajmo se, da bi bila zločinška malomarnost, ako bi držali roke križem in se ne bi pripravljali za primer nesreče. Predvsem pa se zavedajmo, da je zaščita otrok ne problem, ampak kategoričen imperativ naše dobe. Premajhen je naš narod, da bi mogel na tem svojem najdražjem zakladu tvegati velike izgube. To naj pomislijo odgovorni činitelji.

Sedlo je poročilo tajnika Vojke Jagodiča, ki je o njem predsednik v svojem poročilu izjavil, da mu gre zahvala za vse

Zvišanje poštnih tarif in taks

Novo poštno tarife in takse so stopile v veljavo že z današnjim dnevom

Ljubljana, 1. aprila

Z odlokom poštnega ministra se zviša s 1. aprilom prodajna cena poštnih vrednotnic in sicer:

1. za poštno nakaznico za notranji promet od 0,25 na 0,50 din,
2. za poštno nakaznico za inozemstvo od 0,25 na 0,50 din,
3. za brzojavne nakaznice za notranji promet od 0,25 na 0,50 din,
4. za spremnice za notranji promet od 0,25 na 0,50 din,
5. za spremnice za mednarodni promet od 0,25 na 0,50 din,
6. za odkupne spremnice za notranji promet od 0,50 na 1 din,
7. za carinske deklaracije od 0,10 na 0,50 din,
8. za kuverte za denarna pisma od 0,50 na 1 din in od 0,75 na 1,50.

Poštno vrednotnice, ki so zdaj v prometu, se bodo sprejemale tudi po 1. aprilu, samo da bodo morali pošiljatelji na starih obrazcih v poštnih znakih nalepiti razliko med staro in novo prodajno ceno.

Z odlokom poštnega ministra so s 1. aprilom zvišane tudi poštno takse in sicer:

1. za tiskane vizitke in odprtih kuvertah, s katerimi se izreka jo čestitke, sožalje, zahvala ali drugi izrazi pozornosti ali vljudnosti z največ 5 besedami ali petimi običajnimi začetnicami od 0,25 na 0,50 din,
2. za priporočena pisma: A) notranji promet: a) krajevni promet od 2 na 3 din in b) medkrajevni promet od 3 na 4 din. B)

dosedanje uspehe unije kot agilnemu in poštvalnemu tajniku, ki se je s čudovito iniciativnostjo vrgel na reševanje težkih nalog.

Vse zanimivosti iz tajniškega poročila bomo objavili v eni prihodnjih števil. Po blaginjskem poročilu je podpredsednik ga. Vida dr. Novakova prečitala poročila nadzorne odbora, ki je predlagala vsem odbornikom razrešnice. V debati so mnogi zastopniki mladinskozaščitnih organizacij iznesli predloge. Skupščina je sprejela 31 predlogov raznih društev in organizacij.

mednarodni promet: a) za Grčijo, Rumunijo in Turčijo od 3 na 4 din, b) za vse druge države od 4 na 5 din.

3. Za povratnice in plačana obvestila: A. pri izročitvi pošiljke: a) krajevni promet od 2 na 3 din, medmestni promet od 3 na 4 din.

B. mednarodni promet za Grčijo, Rumunijo in Turčijo od 3 na 4 din, za vse druge države od 4 na 5 din.

B. po izročitvi pošiljke: a) notranji promet: krajevni promet od 3 na 4 din, medkrajevni promet od 4,50 na 5,50 din, b) med krajevni promet za Grčijo, Rumunijo in Turčijo od 6 na 7 din, za vse druge države 8 din.

4. Za polizvednice: A. notranji promet, krajevni promet od 3 na 4 din, medkrajevni promet od 4,50 na 5,50 din.

b. mednarodni promet za Grčijo, Rumunijo in Turčijo od 6 na 7 din, za vse druge države 8 din.

5. Na zahtevo za povračilo pošiljke, izpremembo naslova, znižanje ali popolno ukinitve odkupnega zneska: v notranjem prometu od 4,50 na 5,50 din, v mednarodnem prometu od 8 na 9 din.

Z istim odlokom je izpremenjen čl. 70. pravilnika o notranji poštni službi prvi del in je pošiljatelju namestu 50 din zvišana odkodnina na 200 din v primeru izgube priporočene pošiljke v notranjem prometu.

Zlata Gjungenac poje Adriano Lecouvreur

Odlična predstava zasluži največjega zanimanja in polnih hiš

Ljubljana, 1. aprila

Zdaj imamo šele pravo, pristno Adriano. Zdaj, ko je ustrvarila Zlata Gjungenac, zdaj smo šele domouli in uživali to veliko in krasno vlogo, zdaj šele razumemo, da uprizarjajo Čilejevo opero največja operna gledališča z uspehi, ki se širijo po Evropi in Ameriki.

S tem nočem, niti ne morem zmanjšati umetniškega uspeha naše šarmantne in splošno simpatične pevke Vidalijske. Ali premlada je še in žal tudi glasovno še vedno ne docela zdrava ter zato potrebna daljšega počitka. Nepozabna mi ostane njena poetična, zredno prikupna nežna Adriana. Toda za to partijo je treba zrele, velike primadone in pa igralke prvega reda, da jo izprava pevski in igralški.

Zlata Gjungenac ima vse te pogoje. In ustvarila je kreacijo, ki je dvignila naš vedno veliki respekt pred njeno odsko umetnostjo še za precej stopinj. Prišla je, videla in zmaga la sijajno. Da, čudovito! Dne 16. marca smo imeli premiero Adriane, 24. marca prvo reprizo z Vidalijsko in že 31. marca jo je pela in igrala Gjungenčeva po eni sami klavirski skušnji, torej brez orkestra. Kdor ve, da se take partije pevski in igralski pripravljajo dolge tedne in kdor je gledal in poslušal Gjungenčevno snovi, dasi je imela zanjo komaj deset dni časa za študij ob lastnem klavirju v Beogradu in eno samo klavirsko in situacijsko skušnjo v Ljubljani, mora priznati njeno izredno, prav izjemno sposobnost in stvariteljsko. In pela je partijo v jasnem slovenskem izvoru!

Zato nič, prav nič ne pretiravam, ko zapišem, da je gospa Zlata čudovita, genialna umetnica. Adriano podaja pevski z vsoto tople čustvenosti, prinaša arije krasno, a dvospeve z Mavricijem, princezo in Mi-

chonnetom tako pristrčno, nežno ali dramatsko, da smo imeli vtisk poinega doživljanja in čisto novih odkritij. Kakor je veliko arijo v 1. delu, ne le plastično pela, temveč vse pavze tudi mojstrski preigrala, ali kakor je pela in igrala zaključni duet s Franciom v 4. delu, sta to le dva zgleda njene močne učinkovitosti in v sprevu in igri. In takih blestečih točk ima opera dolgo vrsto. Gotovo se lepote prizorov še dvignejo, ko se gospe Zlati prilagodi do vseh detajlov še igra njenih partnerjev. Adriane Lecouvreur z Gjungenčevno elektrizira vse sodelavce na odru, vsi podajajo svoje najbolje sile ter je sladka, melodiozna, divnih arij, skupnih spevov, zborov, zlasti pa očarljivih orkestralnih pred- in mediger izredno bogata tudi po svoji režiji in prav dostojni opremi zelo prikupna opera zopet žela močan uspeh in topel sprejem pri občinstvu.

Franci je pel tri večere zaporod (Tosca, koncert in Adriana), pa je bil vidno utrujen, vendar zelo ustrežljiv, tudi v igri živahen in gorah; neznačajna krajšava je umestna. Drago Zupan je dobil primerno, princeza dostojno garderobo in je kakor vedno odlična. M. Kogejeva je sijajna princeza. Banovec eleganten abbé, Janko zlasti v igri simpatični Michonnet, Lupša, Rus, Spanova in Poličeva pa prav dobri igralci in igralke. Zbor in baletniki zaslužijo vse priznanje.

Bil je skratka prav posrečen operni večer, gledališče prav dobro zasledeno, in publika je svojo zadovoljnost izražala po vseh dejanjih, še posebej pa po zaključku animirane predstave z obilnim aplavzom. Kajpak je prejela Gjungenac tudi cvetja Zopet operna novost, ki zasluži največjega zanimanja in polnih hiš.

F. G.

Službeni odnošaji v gostinski stroki

Ljubljana, 1. aprila

Od Delavske zbornice v Ljubljani smo prejeli:

Na pobudo Zveze ugostiteljskih nameščenecv je sklicala Delavska zbornica dne 10. XI. 1939 informativni sestanek zastopnikov delodajalcev in delojemalcev gostinske stroke, kateremu so prisostvovali tudi zastopniki Društva za varstvo delavske mladine.

Na sestanku je bila soglasno ugotovljena potreba, da se osnuje poseben stalni posvetovalni odbor za gostinsko stroko, ki naj odstranja nesporazume, trenja in spore, ki nastajajo iz nejasnih odnosov dejanskih potrebam v gostinski stroki neodgovarjajočih določb zaščitne zakonodaje ter išče sporazume za spremembo in dopolnitev obstoječe zakonodaje v takem pravcu, da bo v gostinski stroki dejansko izvedljiva in v interesu vseh priizadetih.

Ta odbor je bil takoj ustanovljen in v njem so predstavniki: Zveze gostinčarskih združenj za dravsko banovino; Združenja gostinčarjev v Ljubljani; Zveze ugostiteljskih nameščenecv v Ljubljani; Zbornice za TOI v Ljubljani; Društva za varstvo delavske mladine v Ljubljani; Delavske zbornice v Ljubljani.

Število predstavnikov poedinih zvez in ustanov ni omejeno ter sme vsaka zveza ali ustanova na sejo odbora z ozirom na važnost predmeta poslati tudi več svojih predstavnikov tako iz Ljubljane kakor iz ostalih krajev dravske banovine.

Stalni posvetovalni odbor je začel najprej razpravljati o vprašanju ureditve plač za ugostiteljske nameščenice in je bil na seji dne 29. III. 1940 končno uveljavljen »osnutek odredbe o predpisu minimalnih mezd za pomožne osebe v gostinskih obratih, katerega bodo priizadete organizacije tekom prihodnjih dni predložile kr. banški upravi s prošnjo za pravno izvedbo tega banškega narečja.

Občni zbor »Save«

Ljubljana, 1. aprila

V soboto je imelo pevsko društvo »Sava« svoj 15. redni letni občni zbor, ki ga je otvoril njegov predsednik Ropić Edi. Uvodoma je pozdravil vse navzoče, posebej pa zastopnika pevške župe Roša Borisa, predsednika pevškega društva »Slavica«, Ugotovilo je sklepno ter podal kratko poročilo čezletnega društvenega delovanja, ki je bilo prav zadovoljivo. Zahvalil se je tudi naprednemu časopisju za izkazano naklonjenost in podporo. »Sava« je član Južnoslovenskega pevkeškega saveza, Hubadove župe in Zveze kulturnih društev. Poklonil se je spominu pokojnega zvestega člana Perparja. Zahvalil se je članstvu za poštvalno udeleževanje. Tudi je izrekel posebno zahvalo društvenemu pevovodji Venturini, ki vodi zbor od uspeha do uspeha.

Iz tajniškega poročila, ki ga je podal Pavlica Franc, ki vodi te posle ves čas društvenega obstoja, je razvidno, da je bilo udeleževanje Save zelo zadovoljivo. Bilo je mnogo sej in sestankov. Društvo je prejelo mnogo dopisov ter odposlalo več prošenj za podporo, ki so bile domala vse ugodno rešene. Zbor je sodeloval pri mnogih javnih prireditvah, na družabnem večeru JNS, odkritju spomenika dr. Slajmerju, komemoracijah za pokojnim dr. Gregorjem Žerjavom itd. Sledilo je poročilo blaginjskega Hlebsa Jerneja, ki istokot vodi blaginjske posle vse čas društvenega obstoja. Iz tega poročila je razvidno, da ima društvo za današnje težke čase naravnost odlično denarno stanje, kar je tem bolj razveseljivo, ker nima nikakih dolgov. Sledila so poročila arhivarja Petriča Jožeta ter gospodarja in statističarja. Tudi ta poročila so bila povsem zadovoljiva. Radi zadržanosti je bilo prečitano poročilo revizorja Pogačnika, ki ugotavlja, da je bilo poslovanje odbora točno ter predlaga razmislico, ki je bila soglasno odobrena. Pri

volitvah je bil izvoljen ves dosednji odbor, le mesto pokojnega Perparja je prevzel Sorn. Pri slučajnostih se je razvila kratka debata.

Nagrado 100 din, ki jo je določil za najpridnejšega člana dr. Švigel kot predsednik pevške župe, je izročil predsednik Ropić društvenemu podpredsedniku Jeriču Stanuku. Vse leto je namreč izostal le od enopnevske vaje, radi česar mu ta nagrada pripada. Jerič se je zahvalil za to priznanje, a je izrazil željo, da bi za to nagrado bil z žrebom določen prejemnik. Društveni pevovodja Venturini je ugotovil, da je bil zbor glede na majhno število aktivnega članstva odličen, vendar pa je apeliral na vse članstvo, da se potrdi pridobiti še več pevcev in to dobrih, da se tako doseže število 40 aktivno sodelujočih članov. Zastopnik župe Roš Boris se je zahvalil za pozdrave ter ugotovil redko vzajemno sodelovanje med Slavcem in Savo, ter izrazil prepričanje, da bo tako ostalo tudi v bodoče. Po izpranem dnevnem redu, je predsednik Ropić zaključil nad vse uspeši občni zbor.

Boleznica

KOLENDAR

Danes: Ponedeljek, 1. aprila: Hugo DANASJE PRIREDITVE
Kino Matice: Jeklena armada
Kino Sloga: Lord Jeff
Kino Union: Tarzan in njegov sin
Kino Moste: Dekle iz Trsta in Den pred pogubljenjem

Kino Šiška: Tajni glasnik Petrograda
Jubilejna umetniška razstava v Jakopičevem paviljonu

DEJURNE LEKARNE
Danes: Dr. Kmet, Tyrševa cesta 41, Trnkoczy ded., Mestni trg 4, Ustar, Selenburgova ulica 7.

Zasačeni tatovi

Ljubljana, 1. aprila

Trije mladi postopaki Matija J., ki je povrh tudi vojaški begunec, Bogor R. in Ladko T. so hoteli na vsak način priti do denarja, dasi jim delo ni dišalo. Ugibali so, kaj bi kazalo ukreniti, slednjic se je pa domislil Matija. Polaskal je tovariša, stanujoča v Mestnem logu, odšli so na sprehod in skovali načrt. Zvečer ob določenih uri so se spet sešli na Cesti v Mestni log, nato pa malo pred 22. krenili na Tržaško cesto, kjer so pogledali, če je v izlozih trgovine še luč. Ker je luč še gorela, so se malo počakali. Ko je luč v izlozih ugasnila, so se splazili preko sosednega dvorišča v vežo Martičeve hiše, v kateri je Novakova trgovina, sneli šipo v vratih, ki vodijo v skladišče, nato pa odstranili še druge ovire. Da so prišli v skladišče. Delali so skrajno previdno in jim je šlo vse po sreči. V trgovini so pripravili dve veliki vreči, ki so jih nabasali z galanterijskimi, manufakturnim in spekerijskim blagom, nabasali pa so z najrazličnejšimi predmeti tudi vse žepce.

Šele, ko so si pripravili tovor, so se spravili nad pomaranče, piškote in druge jestvine. Jedli so južno sadje in slaščice nad dve uri, pri tem pa od časa do časa posvetili v ta ali oni kot, če bi našli še kaj, kar bi jim bilo posebno všeč. To jim je pa postalo usodno. Pramen luči je namreč opazil odzunaj služujoči stražnik, ki se mu je stvar razdelala sumljivo. Odhitel je na dvorišče in v vežo, kjer je tudi sam porabil električno žepno svetilko. Seveda je takoj opazil, da so vrata v trgovino in skladišče vmičena in že se je pripravil na boj z vmičilec S samokresom v roki je skočil v trgovino in vzkliknil: »Roke kvišku! Na njegov poziv se ni nihče oglašil, vse je ostalo tiho. Stražnik je prizgal luč. Šele tedaj se je mogel ozreti okrog in zapazil je najprej dve roki, ki sta moleli kvišku izpod obešalnika za obleko, kjer je bil nekdo zavrt v obešeni dežni plašč. V naslednjem hipu je nekaj zaropotalo za njegovim hrbtom in se je tudi že dvignil izpod prodajaljske mize drugi vmičilec, tudi dvignjenih rok. Na poziv se je izmotal iz dežnega plašča najprej Matija, nato pa se je krotko udal tudi Ladko, dočim je tretji vmičilec Bogor, ki je stal tik vrat na straži, ušel. Stražnik je oba aretiranca ukinil in ju odvedel na stražnico, nakar je takoj obvestil o vsemu lastnika trgovine.

Preiskava je pokazala, da so mladi vmičilec pojedli v trgovini za okrog 200 din piškotov, slaščic in južnega sadja, v njihovih žepih so našli za 500 din ukradenega galanterijskega blaga, v vreče pa so natrpalji za okrog 13.000 din manufakturnega blaga, ki ga pa niso mogli odnesti. Tatove je policija izročila sodišču.

Iz Kranja

Slovensko planinstvo društvo prireditelj predavanje o britanskih planinah s skiptičnimi slikami v četrtek 4. aprila ob 20. v telovadnici realne gimnazije. Predavala bo naša znana turistična miss Fanny Copeland, lektorica angleščine.

SK Kranj: SK Ljubljana (ligat) 2:2 (1:0). Včeraj je odigralo kompletno ligno moštvo Ljubljane prijateljsko tekmo z domačim prvim moštvom, ki je končala neodločeno, dasi bi ligno moštvo lahko odšlo poraženo s krajskih tal. Da ni prišlo do poraza se imajo Ljubljani zahvaliti le slabi igri domačega moštva, ki je popustilo zlasti v drugi polovici drugega pol časa. Takoj v začetku igre so prevzeli iniciativno liganj, že po 10 minutah pa so jih prisilili Kranjčani k svoji igri. V drugem polčasu so še vedno premočni domači povikali rezultat iz prvega polčasa na dva gola razlike. V drugi polovici drugega polčasa pa so ligasti zabili gol in za tem po nesporazumu pred domačim golom še izenačili. Sodli je g. Senica dobro.

SOKOL

Sokolsko društvo Ljubljana - Šiška. Zimska sezona v telovadnici je že za nami. Statistika telovadcev izkazuje zelo lep napredek. Tudi vodniki oddelkov so zadovoljni z uspehom. Toda za vsako delo je treba javne kritike. Radi tega se je vadijski zbor odločil, da bo priredil v soboto 6. aprila večerno telovadno akademijo s sodelovanjem vseh oddelkov. Spored je skrbno izbran in več točk so sestavili prednjaki sami. Najlepše priznanje vodnikom in telovadci mladini boste izkazali s tem, da boste v čim večjem številu posetili to prireditve. Akademija se prične točno ob 20. uri v veliki dvorani Sokolskega doma v Šiški. — Glasnik M. & A.

DNEVNE VESTI

— **Državna tiskarska podjetja delajo tiskarsko konkurenco.** Člani prisilnega združenja lastnikov tiskarskih podjetij so obravnavali včeraj na zborovanju v Beogradu vprašanje našega tiska in knjigovodstva. Kriza v tiskarski stroki je dosegla lani svoj vrhunec. Tiskarnarji se zlasti pritožujejo, da jim delo državna tiskarska podjetja hudo konkurenco. Uprava je v tem pogledu dosegla samo obljubo trgovinskega ministra, da bo sklicana prihodnji mesec konferenca zastopnikov zveze vseh v nji veljanih združenj in vseh ministrstev, ki imajo tiskarske ali grafične delavnice. Na konferenci naj bi se našel način, kako bi država v bodoče ne delala več konkurence zasebnim tiskarnam, ki so itak že preobremenjeni z različnimi javnimi dejavnostmi.

— **Rumunija bi nam dajala nafto 20% ceneje.** Ob priliki ustanovitve Jugoslovanske rumunske trgovinske zbornice je rumunski trgovinski minister konferiral z našimi gospodarstveniki o olajšanju uvoza nafte. Tedaj je bil tudi dosežen načelni sporazum, zdaj je pa direktor devizne direktorije Narodne banke odpoštoval v Rumunijo na slovesno otvoritev Rumunske jugoslovanske gospodarske zbornice in da skuša doseči definitivni sporazum o pocenitvi nafte, ki jo uvažamo iz Rumunije. Nafta bi nam naj pocenila za 20%. Plačevali bi jo jim pa še nadalje z devizami.

— **Podražitev živine za izvoz ni dovoljena.** Trgovinski minister je zavrnil predlog Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine, naj bi se živina za izvoz v Nemčijo in Italijo podražila. Sedanje cene ostanejo v veljavi, dokler ne bodo končana trgovinska pogajanja z Italijo in Nemčijo. Na povedano je, da se bodo začela že ta mesec.

— **Izvoz jaje iz Slovenije.** Največ jaje iz Slovenije izvažamo iz severnih okrajev, predvsem iz ljubljanskega. Samo iz ljubljanskega okraja so bili lani izvoženi 204 vagoni jaje. Največ jaje je bilo izvoženih v Švico, in sicer 117 vagonov, na Češko pa 26. v Nemčijo 45, v Anglijo 6 in Italijo 10. Vrednost izvoza jaje z embalažo vred je znašala nad 12 milijonov din.

— **Zopet na dnevnem redu zvišanje železniške blagovne tarife.** Iz Beograda prihaja vest, da v generalni direktoriji državnih železnih zopet razpravljajo o zvišanju železniške blagovne tarife. Tarifa bo baje zvišana že ta mesec. Proti podražitvi železniškega prevoza blaga je v gospodarskih krogih hud odpor, ker bi se blago za znatno podražilo, češar se pač zdaj v času naraščanja draginje ne more nihče veseliti.

— **Svobodna prodaja kilinskih mark ustavljena.** Zaradi pomanjkanja kilinskih mark, ki se čuti zadnje čase na naših borzah, je poslala Narodna banka preko svoje devizne direktorije denarnim zavodom okoliščino, s katero jih obvešča, da se ustavlja svobodna prodaja mark in uvaja sistem doziranja. Povpraševanje po markah se bo krilo po ponudbenih zvezkih, ti se bodo pa delili odstopno po prijaviteljih povpraševanjih. Ta znižana ponudba nemške kilinske marke je prišla kot posledica vedno bolj naraščajoče trgovine med našo državo in Nemčijo s plačevanjem na račun C. Pri tem je treba naglasiti, da so terminske transakcije mogoče samo v višini dnevnih tečajev, veljavnih za prometno blago. Prejšnji teden se je plačevalo kilinsko blago po 15 din za nemško kilinsko marko.

— **Iz notarske službe.** S 1. aprilom na g. Karel Gajšek, doslej v Marenbergu. Za javnega notarja v Marenbergu je imenovan g. Marjan Belle.

— **Vinska razstava in vinski sejem v Smarju pri Jelšah.** Vinarske podružnice okraja Smarje pri Jelšah priredijo 7. in 8. aprila v prijaznem in prirodnem silkovitem sreskem trgu Smarje pri Jelšah v dvorani Katoliškega doma vinski razstavo in vinski sejem. Otvoritev vinske razstave s sejemom bo v nedeljo 7. aprila ob pol 9. uri dopoldne. Razstava bo odprta dnevno od pol devete do 18. ure. Razstavljene bodo vse vrste lahkih namiznih in sortiranih vin iz sodnih okrajev Kozje, Rogatec in Smarje pri Jelšah. Priznana in priljubljena so posebno vina krajev Vrsta, Tinko, Gabernik, Sv. Peter pod Sv. Gorami, Drevenik in Dolga gora. Ta vina se odlikujejo še posebno po fini cvetici. Prijatelji in ljubitelji lahkih, a izbornih vin zlasti iz lepe Gorenjske ste prijazno vabljeni na to razstavo. Ni se bati, da bo kdo razočaran, saj to je dokazal lanski vinski kongres, ki se je pohvalno izražal o vinskih smarskega sresa in lanske vinske razstave, ki je nad vse pričakovano izbornost uspela. Ker je smarski srez v socialnem oziru med najbogatšimi v naši banovini bo vinogradnikom tudi materialno zelo pomagano prav posebno v sedanjih izredno težkih časih z okupom vina, ki ga je tu obilo, saj je njegova produkcija na 4 mestu! Kupci vina in prijatelji dobre kapljice ter občudovalci lepe prirode se enkrat iskreno vabljeni.

— **Mašinsiranje prodajnih cen za sladkor.** Zbornica za TOI v Ljubljani je bila obveščena da je bila okoliščina prodajne centrale za sladkor v Beogradu glede maksimiranja prodajnih cen za sladkor, katero so objavili organi finančne kontrole, preklicana in s tem razveljavljena. Prodajna centrala za sladkor je o tem preklicu obvestila organe finančne kontrole s vabilom, da o tem obvestijo vse trgovce.

— **Iz »Službenice lista«.** »Službeni list kr. banske uprave dravske banovine« št. 26. z dne 30. marca objavlja pravilnik o banovinskem proračunu dravske banovine za leto 1940-41, pravilnik »bednostnega sklada« dravske banovine s proračunom za leto 1940-41, razglas o proračunu mestne občine mariborske za upravnno leto 1940-41, razglas o proračunu mestne občine ljubljanske za upravnno leto 1940-41 in razne objave iz »Službenih novic«.

— **Vreme.** Vremenska napoved pravi, da bo večina mesca, stanovito in zmerno hladno vreme. Včeraj je znašala najvišja temperatura v Dubrovniku 16, v Splitu in Kumboru 15, na Rabu 12, v Ljubljani 9,4, v Zagrebu 9, v Mariboru 8,3, v Beogradu in Sarajevu 8, na Visu 7. Davi je kazal barometer v Ljubljani 774,3, temperatura je znašala -0,8.

— **S škarkarji ga je zabodel.** V Zagrebu je v soboto zvečer delavec Stjepan Bačurin s škarkarji zabodel delavca Stjepana Babića. Ubijalec trdi, da je razval v silobranu, kar ho pa moral šele dokazati, ker mu policija ne verjame.

— **Velik požar v Novem mestu.** V soboto je izbruhnil požar v predmestni znane trdnje Jožko Povh v Novem mestu, in sicer v prvem nadstropju, ogenj se je kmalu raz-

širil na vse poslopje; gasilci so komaj preprečili, da se ni razširil še na drugo tovarniško poslopje, zlasti na veliko skladišče bombaža. Ogenj je uničil ves strojni oddelek, zgorelo pa je tudi mnogo bombaža in tovarniških izdelkov. Škoda znaša okrog pol milijona dinarjev.

— **Otrok podlegel opeklinam.** Na Skaručni za smarno goro se je v petek oparila z vreli mlekomo eno leto stara hčerka delavca Ivana Bohine. Otroka so takoj prepeljali v ljubljansko bolnico, kjer so mu skušali rešiti življenje. Zdravniška pomoč pa je bila zaman in je otrok včeraj ponedelje umrl.

— **800.000 din je pozabil v hotelu.** Veliko senzacijo je vzbudila v Banjaluki vest, da je pozabil zagrebški trgovec z lesom Wolf v hotelu Palace 800.000 din. Denar je bil v aktovki. Med vožnjo je Wolf opazil, da nima aktovke in je takoj telefoniral v Banjaluko. Placilni natakari Andjelko Kolarič je našel njegovo aktovko in jo vrnil lastniku, ne da bi jo odprl. Wolf mu je dal 500 din nagrade, 500 din je pa dal vratarju. Posebno radodaren in kavalirski ta mož nikakor ni.

Iz Ljubljane

— **Jubilejna umetniška razstava.** V Jakopičevem paviljonu je bila včeraj otvorjena jubilejna umetniška razstava, ki jo je priredilo Društvo slovenskih likovnih umetnikov. Svečana je bila otvoritev ob navzočnosti odličnih zastopnikov naše javnosti, katere je pozdravil tajnik društva prof. Mirko Subic. Mogočen vtis je napravila na vse zbrane, ki so se gnetli v tesnem paviljonu, recitacija Emila Kralja. Dvočasno je deklamiral Ganglovo besedo, ki je bila deklamirana tudi pred 40 leti ob otvoritvi prve slovenske umetniške razstave v Mestnem domu. O kulturnem pomenu razstave pred 40 leti je govoril konservator prof. Mesensel. Poudaril je, da je poostila naša mlada slovenska likovna generacija z današnjo razstavo svoje mrtve in žive duhovne očetke, ki so pred 40 leti v mladem zanosu položili temelje za močno slovensko umetniško rast. Banj. Dr. Natačen je nato s primernimi besedami otvoril razstavo, na kateri so zastopani z deli pokojni umetniki: Azbe, Bernerker, Franke, Grile, Grohar, Gvajc, Kobilca, Šantel, Henrika in Žmitek, od živih pa so udeleženi: Jakopič, Jama, Stern, Vesel, Vavpotič in Zajc. Od mladosti so razstavili člani kluba Brazda, kluba Lada, kluba neodvisnih in kluba Trojica. Na tej mogočni in zanimivi razstavi so dela 67 umetnikov s 120 deli.

KLET »SLON«

Danes godba s plesom!

— **Iz Kontumac psov in mačk.** Iz ljubljanske občine se na Ježico prikladi pes, ki je ugrizel več psov in napadal tudi ljudi ter kazal znake stekline. Da se steklina ne razširi, je v smislu odredbe kr. banske uprave od 26. marca t. l. odrejeno v področju metnega poglavarstva ljubljanskega, da psi čuvajo morajo biti vedno zaprti ali priklenjeni v dvorišču, vsi drugi psi pa morajo biti opremljeni z nagobčniki ali jih je pa treba voditi na vrvi. Prepovedano je pse voditi v javne lokale, prav tako pa morajo biti vse mačke varno zaprte. Če je prišel kak pes ali mačka v dotiko s steklim psom, ga je treba takoj oddati mestnemu konjuhu in vsak tak primer brez odlašanja javiti mestnemu veterinar-kemu uradu na Krekovem trgu št. 10. I. nadstropje. Psi in mačke, ki bodo zaloteni, da niso zavarovani po teh odredbah, bodo na zahtevo zakona odvzeti, lastniki pa strogo kaznovani.

— **Iz Na vpoško gomilo.** »Kolo jugoslov-skih sester centrala Ljubljana priredi v počastitev obletnice smrti naše nepozab-ne prve voditeljice slovenskega ženstva, blagopokojne gospe Franje Tavčarjeve ob-lisk na njen grob na Visoko. K udeležbi vabimo vsa društva, Kolašice in tudi vsa druga društva. Lahko se pa poslužiti te ugodne prilike tudi vsak posameznik (ica), ki želi s svojim obiskom počastiti spomin naše največje slovenske žene. Vožnja z avtobusi. Odhod v nedeljo 7. aprila ob pol 2. uri izpred Figovca. Cena vožnji din 22 za osebo. Kdor se nam želi pridružiti, naj javi svojo udeležbo — pisмено ali ustmeno — najkasneje do petka 5. aprila v društve-no pisarno Cesta 29. oktobra št. 9.

DR. RODOSCHEGG zopet ordinira.

— **Iz Društva upokojenega učiteljstva** bo imelo svoj redni občni zbor v četrtek 4. t. m. ob 15. pri Novem svetu, Prešerno-va soba, z običajnim dnevnim redom.

— **Iz Regrat nabirajo.** Nabirali najcenejše zgodnje pomladanske zelenjave, regra-ta, so že na delu. Regrat nabirajo po mestnih parkih, na pobočjih ob Gradaščici v Trnovem in po vrtovih. Še več pa je na-biralec zunaj na Ljubljanskem polju. Na-biralič regrata skrbje v prvi vrsti za dom, prinašajo pa ga tudi na trg, da zaslužijo nekaj dinarčkov.

— **Iz »Revizor«** v proslavo 40letnega odr-skega dela našega igralca Josipa Daneša bo v torek 9. aprila v opernem gledališču. Predprodaja vstopnic od torka 2. t. m. dalje pri dnevnih blagajni.

— **Iz Nogavice je kradla.** Brezposelna služkinja Marjeta S. je hotela v soboto v Gorčarjevi trgovini na Sv. Petra cesti kradti. V trgovini je izbrala nogavice in jih medtem ko je imela prodajalka opraviti z drugo stranko, spravila nekaj parov pod obleko. Marjeta se je poslovila, a prodaj-alka je kmalu po njenem odhodu opazila tatvino. Stekla je na ulico, kjer je dohitela tatvico ter jo izročila stražniku.

— **Iz Pločevino sta kradla s hiše.** Delavca Ivana Z. in Antona K. je že dolgo mikala pločevinasta streha na stavbi inž. Frana Tavčarja na Dolenjski cesti 26. Oba stanujeta na Galjevič. Ponoči sta razrezala stre-ho, nakar sta okrog 228 kg nakradene pločevine odnesla v neko skrivališče. Na-slednji dan sta pločevino odpeljala v mesto, kjer sta jo prodala v neki trgovini. Policija pa je včeraj prišla tatvini na sled in are-tirala tudi tatova.

— **Iz Okrada v gostilni.** Tiskarska službenka Ana B. je včeraj kosila v neki gostilni na Miklošičevi cesti, kjer se ji je pridružil 34letni Slavko L. in se zapletel z njo v pogovor. Med pogovorom pa je po-segel v njeno ročno torbico in ji izmaknil denarnico. Po tatvini je nameraval oditi iz gostilne, pa je Ana tatvino še pravočasno opazila. Slavko so izročili stražniku.

— **Iz Najdeni granati.** Neka gospa je v soboto opazila na Gradovem nabrežju, za živo mejo ob Ljubljani, dve stari avstrijski granati, ki sta bili očividno še napol-

njeni. To je takoj prijavila policiji, ta pa je obvestila vojaško oblast, ki je granati spravila s poti. Kako sta granati prišli k Ljubljani, ni znano, verjetno pa je, da ju je nekdo po čiščenju podstrešja odložil na Gradovem nabrežju, kjer bi lahko prišlo nekdo do velike nesreče.

— **Orknejsko otčije** bo tema predav-anja, ki ga priredi Prirodoslovno društvo v Ljubljani v torek 2. aprila ob 18 v mi-neraloški predavalnici univerze. Predavala bo v slovenskem jeziku ga Fanny Codeland. Orknejski otoki na severu Škotske imajo zaradi zalivskega toka zelo mlo podnebje in so bili baš zaradi tega že od zdavnaj gostjo naseljeni. Važni so tudi v strateškem oziru, ker je z njih mogoče nadzorovati vsa važnejša pomorska pota v severnem delu Atlantskega oceana in Se-vernega morja. Zanimivi pa so tudi po svojih arheoloških znamenitostih in zo-dovinskih zgradbah, pa tudi radi raznih

Iz Celja

— **Značilen incident v celjski kavarni.** Celjska »Nova doba« poroča: Sin veleindus-trijca W., ki je kakor smo posneli iz neke časopisne polemike, jugoslovanski rezervni oficir, je te dni v kavarni »Merkur« brez vzroka insuliral nekoga slovenskega go-sta.

— **Malo prej pa je opsoval** nekoga drugega gosta. Znano nam je, da se veleindustriju W. in njegovemu sinu, jugoslovanskemu rezervnemu oficirju, pri-nas v Jugoslavijo res dobro godi in da je tudi s jugoslovansko obdavčbo lahko prav zadovoljen. Vse meje dostojnosti in potr-pežljivosti pa presega nesramnost, s ka-tero si dovoljuje tak tujeodce take izpade. Upamo, da se bo pristojna oblast zanimala za ta primer in za druge okoliščine, ki so s tem v zvezi.

— **Novi namestitve v mestni službi.** Na tajni seji mestnega sveta je bila sprejeta v službo za uradno mestnega poglavar-stva abiturientka, absolventka abiturien-skega tečaja, gđ. Marija Krolfičeva iz Celja. V službo za policijska agenta pri predstojništvu mestne policije sta bila sprejeta Stanko Grabner iz Trbovelj in Viktor Stojkovič iz Polul pri Celju, za po-licijske stražnike pa so bili sprejeti Vinko Koren iz Loke pri Zidanem mostu, Fran-ko Ledenik iz Medloga pri Celju, Stanko Led-nik iz Arje vasi, Franc Mrlin iz Lipe pri Teharju in Anton Škorjanc z Oostrožnega pri Celju.

— **Če razširjenje Dečkove ceste** bo tr-govec g. Albert Jarh brezplačno in pod zakonitim pogoji odstopil občini del svo-gega zemljišča na križišču Dečkove ceste in Ceste na Dobrovo.

— **Kiosk pri mestni tehtnici** na Krekovi cesti bo kupila mestna občina za 2000 din od trafikantke g. Sedlačkove.

— **Gradnja hodnika** za pešce ob Mari-borski cesti. Po mnogih kritikah in pri-tožbah prebivalstva je mestna občina sled-nji razpisala oddajo gradbenih del in do-bav za napravo betonskega odtoka ka-transkega asfaltnega makadamskega, tri metre širokega in okrog 1150 m dolgega hodnika za pešce z granitnimi robniki ob državni Mariborski cesti od rudarske šole do Kovinarske ulice. Ponudbe je treba vlo-žiti do 22. t. m. ob 11. v vložništvu mestnega poglavarstva.

— **V celjski bolnici** je umrla polletna kočarjeva hčerka Mihaela Knezova iz Pod-vina pri Laškem.

— **Dve žrtvi napadalcev.** V noči od sobote na nedeljo je v Boletini pri Ponikvi neki fant v prepiru udaril 21letnega po-sestnikovega sina Franca Trbovca s ko-lom po glavi in mu prebil lobanjo na levi strani čela. V petek sta se v Mestnem zavetišču v Medlogu spila 19letni hlapec Rudolf Klemenčič in neki drug tam uslu-žbeni hlapec. Drugi hlapec je pograbil vile in zabodel Klemenčiča v glavo. Trbovca in Klemenčiča so prepeljali v celjsko bolnico.

— **Grozna nesreča na Svetju.** Ko je 38-letna posestnikova žena Marija Zatečeva na Svetju nad Celjem rezala v petek po-poldne slamo s slamozeznico, jo je slamo-zeznica zgrabila za krilo in jo z vso silo potegnila k sebi. Zatečeva je zadel z glavo v slamozeznico, pri čemer ji je slamozeznica posnela vso kožo in meso s polovice obraza ter ji odrgala nos, usta in oko.

NAJVEČJA SENZACIJA SEZONE!
JONNY WEISSMÜLLER in mali čudežni deček in pustolovčinah sredi divje džungle! — Borbe z zvermi in divjaki v pragozdu!

Tarzan in njegov sin

KINO UNION, tel. 22-21. Predstave ob 16., 19. in 21. uri
Otroci nad pet let morajo imeti svojo vstopnico.

NAJAKTUALNEJSI FILM! JEKLENA ARMADA

Georg Brent, Olivia de Havilland
Grandiozni prizori in podvig modernega vojskovanja. Največji bombniki na delu.
Nepremagljiva ameriška vojna armada.
KINO MATICA — tel. 21-24 Ob 16., 19. in 21. uri

MICKEY ROONEY in FREDDIE BARTHOLOMEW dva slavna in priljubljena filmska zvezdnika v veseli in zabavni **LORD JEFF** mornarski pustolovščini: Danes ob 16., 19. in 21. uri.
KINO SLOGA — tel. 27-30.

morskih ptic, ki gnezdi v izrednem šte-vilu na teh otokih, kjer imajo svoja zatočišča tudi atlantski tuljuni. Predavanje bodo spremljale krasne, po večni barvaste slike.
Strašno razmesarjeno ženo so prepeljali v celjsko bolnico.

— **Prijava psov.** Mestno poglavarstvo v Celju opozarja v smislu čl. 1. pravilnika o posesti psov in pasjem davku v občinah dravske banovine, da prijavi v času od 1. do 15. t. m. v pisarni mestne klavnice vsakega nad tri mesece starega psa, ki je na celjskem mestnem področju. Poleg prijavnih stroškov za pasjo znamko in prijavnine mora plačati lastnik občinski pasji davek za vse proračunske leto vna-prej. Pasji davek znaša tudi letos za vsa-kega prostega psa 100 din, za vsakega psa čuvaja pa 10 din.

— **Zaščitno cepjenje prašičev** proti svinjski hudičici se bo pričelo za vse ob-moče celjske občine konec aprila. Inter-essenti naj se javijo do 21. t. m. v pisarni mestne klavnice.

— **Na ljudskem vsenilišču** bo predaval drevi ob osmih psihater dr. Miroslav Hri-bar iz Ljubljane o biologiji zločina. Na predavanju ponovno opozarjamo.

— **SK Litija: SK Celje 3:1 (0:0).** SK Celje je v nedeljo otvoril svojo novo sezo-no s prijateljsko tekmo s SK Litijo. Celjani so razočarali in gostje se zasluženo zma-gali. Močtvu Celja se je poznalo pomanj-kanje treninga. Igralo je brez sistema in kombinacij pa tudi brez elana. Najboljši mož Celja je bil vratar, ki je preprečil še večji poraz, a je imel pri tem tudi mnogo sreče. Gostje so nudili soliden nogomet, v hitrosti podajanju in agilnosti so prekašali Celjane. Lepo in živahno tekmo je kvarilo dejstvo, da so se nekateri igralci SK Celja posluževali preostre igre, s katero so men-da hoteli nadoknaditi pomanjkanje dobre kondicije. V prvem polčasu je bila igra v glavnem izenačena. Napadi so se nepre-stano menjavali, vendar pa nobenemu na-padu ni uspelo potresti nasprotnikovo mre-žo. Po odmoru je ostala slika četrt ure ne-zmremanjena. V 15. minuti je diktriral so-dnik kazenski strel z šestnajstmetrovke proti Litiji in Stupica je zabil prvi gol za Celje. Litijčani so začeli nato krepkeje na-padati in v 28. minuti je Eltrin izenačil. Celje je začelo popuščati in Litija je prešla v premoč. V 36. minuti je Vrhovec zabil drugi gol za Litijo, v 40. minuti pa je isti igralec poveljal na 3:1. Celje je še v zadnjih minutah napelo vse sile, da bi znižalo re-zultat, kar pa je dobra obramba gostov preprečila. Sodil je g. Hobacher objektivno. V predtekmi je enajstorica SK Štor premagala kombinirano mladino SK Celja s 4:1 (0:1). Za nedeljo določena prijateljska tekma med SK Ptujem in celjskimi Atletiki je bila odpovedana.

Naše gledališče

DRAMA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 1. aprila: zaprt
Torek, 2. aprila: Zupanova Micka. Varh.

Premiera. Premierski abonma
Sreda, 3. aprila: Severna lisica. Red A
Četrtek, 4. aprila: Asmodej. Red B (in Po-letni abonma)

OPERA

Začetek ob 20. uri

Ponedeljek, 1. aprila: zaprt
Torek, 2. aprila: zaprt
Sreda, 3. aprila: Adriana Lecouvreur. Red Sreda
Četrtek, 4. aprila: Figarova svatba. Red Četrtek

— **Prihodnji dve novosti** v naši operi bosta Donizettijeva »Lucia di Lammermoore« v Frelhovi režiji in pod Neffatovo taktirko, v kateri bo debutirala gđna Sonja Ivan-čičeva ob sodelovanju predvsem mlajših moči našega ansambla. Nato pride na vrsto velika zgodovinska opera »Kleopatra«, ki jo je spisal in skomponiral naš znani ka-pelnik dr. Danilo Svara, naslovno partijo bo pela V. Heybalova, zveziral jo bo Ciril Debevec. Dirigiral pa avtor sam.

— **Opozarjamo, da se prijave** za poletni abonma, ki je vključen v celotni abonma reda B, še vedno sprejemajo in to v pi-sarni računovodstva v dramskem gledali-šču. Prva predstava za Poletni abonma bo v četrtek 4. aprila. Uprizorili bodo Mau-riacovega »Asmodeja«.

Iz Kamnika

— **Nov sneg smo dobili** tudi v Kamniku in sicer toliko, da na senčnih straneh leži še sedaj. Upamo pa, da bo tudi tu kmalu izginil in bo s tem vzela slovo zima, ki je bila letos še itak izredno dolga in huda. Ne ve se pa nič, kaj nam prinese muhasti april.

— **Predavanje,** ki je bilo v četrtek zve-čer v Narodni čitalnici pod naslovom »Finska, dežela tisočerih jezer«, je bilo prav dobro obiskano, kar smo glede na zadnje dogodke, ki so se odigrali v tej deželi tudi pričakovali. Predaval je prav dobro g. Viktor Pirnat iz Ljubljane, ki je v Kamniku že večkrat predaval za Ja-dransko stražo. — Predavanje je bilo od začetka do konca zanimivo in slike lepe, tako da so bili vsi navzoči prav zadovolj-ni.

Iz Škofje Loke

— **Polarni sij,** nebesni pojav, ki je po-zvočil lani toliko preglavice, je šel letos znatno bolj neopazeno mimo nas. Mnogi ljudje ga niti niso opazili. Izpremljajoči se, bledorčevski jezik se je videl vzdolž Karavank in Kamn'skih planin, a ne dol-go. Na polarni sij so postali najbolj po-zorni ljudje, ki so odhajali od večernih vlakov domov.

Borzna poročila

Curib, 1. aprila. Beograd 10.—, Pariz 8,9, London 15,74, New York 446.—, Bru-selj 76,20, Milan 22,525, Amsterdam 236,30, Berlin 175,70, Stockholm 106,25, Oslo 101,30, Kodaň 86,125, Sofija 5,30.

MALI OGLASI

Beseda 50 par, davek posebej Prekluci, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pisarne odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male ogla-se ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej Najmanjši znesek 3.— din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat
Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

POZOR!
Ceneje oddajam vsa slahna drevesa, lepe vrtnice, lepotočno grmičje itd. ter strokovnjsko obrezujem. Zg. šiška 40 (pod hrubom) in dnevno pri šent-jakobu. 975

Oglašuj
male ogla-se
v
Slovenski Narod
ker so
najcenejši!

ARTISTIČNA ZADRUGA
v Zagrebu, Illica br. 31, spre-jema v izobraževanje v artisti-čno pisanje umetniški talentir-ne začetnice in artistke, posre-duje namestitve in skrbi za njih-ov napredek in socialno si-gurnost. Za podrobnejše infor-macije se obrnite osebno ali pisмено na Artistično zadrugo, Zagreb, Illica 31. 967

ZA VSAKO PRILIKO
najboljša in najcenejša oblačila si nabavite pri
PRESKER
Sv. Petra cesta 14

KLIŠEJE
ENO
VETČAVNE
JUGOGRAFIKA
SV. PETRA NASIP 23

OREHOVA JEDRCA
sortiran cvetlični med v me-dico dobite najceneje v
MEDARNI
Ljubljana, Zidovska ul. 6. 18/L

KUPIM
Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 3.— din

LIKERSKE STEKLENICE
rabljene, po 2 in 3 den. kupim. Ponudbe na upravo SI. Naroda pod »steklenice«. 977

POUK

Beseda 50 par, davek posebej Najmanjši znesek 8.— din

Strojepisni pouk
(desetprstni sistem)
Večerni tečaj, oddelki od 1/2 7. do 8. in od 1/2 8. do 9. ure zvečer za začetnike in izveščance. Te-čaj od 1 do 4 mesece. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaj se pri-čne 2. aprila. Šolnina naj-nižja. Največja strojepisnica s 40 pisalnimi stroji raznih siste-mov. Vpisovanje dnevno od 8. do 8. ure zvečer. — Christof-fov učni zavod, Domobranska c. 15, tel. 48-43. 924

PRODAM

Beseda 50 par, davek posebej Najmanjši znesek 9.— din

SADNO DREVJE
proda France Osez Gorilski, Sv. Jurij ob južni železnici. 966

Žimo za modroce

od navadne do najfinješe
imamo vedno na zalogi po najnižjih cenah!
FRANC JAGER — tapetništvo
Ljubljana, Sv. Petra cesta 17, telefon 30-42

SREČKE državne loterije

prodaja
MENJALNICA REICHER & TURK
Prešernova

Inserirajte v »Slov. Naroda«!

Plodno delo naših planincev

Za predsednika nove uprave Zveze planinskih društev ponovno izvoljen dr. Fran Tomišek — Prisrčen sprejem bolgarskih planincev

Ljubljana, 1. aprila

Predstavniki jugoslovenskega planinstva so včeraj s popolnim uspehom zaključili 14. kongres Zveze planinskih društev. V soboto popoldne so se delegati sporazumeli v vseh vprašanih, ki so bila na dnevnem redu kongresa. Posebno pozornost med našimi planinci so zbudili planinski delegati iz Bolgarije. Kongresa so se udeležili predsednik Bolgarskega alpinskega kluba Vasilij Radev z gospo in devetletno skupino planincev, pod vodstvom Nikolaja Hadžijeva in Todorova. Na kongresu je prišla na kongres tudi devetletna skupina bolgarskih planincev, članov Bolgarske turistične zveze.

Svečano je poteklo kongresno zborovanje včeraj popoldne v dvorani Zbornice za TOL, katerega je otvoril predsednik kongresa dr. Fran Tomišek. Navzoči so bili poleg bratov Bolgarov zastopniki planinskih društev iz vse države in mnogi odlični zastopniki naših oblasti. Banskoupravo je zastopal načelnik dr. Trstenjak, župana inšpektor Wester, divizijski major Bojović in kapetan Stofa. Zbornico za TOJ predsednik gostinskega oddelka g. dr. Majcen. Tujakoprometno zvezo dr. Ratej in dr. Žižek, Jugoslovensko bolgarsko li-go ravnatelj Pustoslavski in Vekoslav Bučar. S posebnim navdušenjem so zborovalci pozdravili bolgarske tovariše in njih voditelje Hadžijeva, Todorova in Radeva.

Predsednik je s klenimi besedami očrtal razvoj našega planinstva ter poudaril, da so se planinske organizacije uvrstile s svojim delom med važne narodno-obrambne organizacije, ki opravljajo še

danes ob mejah pomembno narodno obrambno delo.

Tajnik zveze dr. Josip Pretnar je poročal o delu zveze. Njegov referat smo objavili pred dnevi. Prečital je tudi referat odosotnega dr. Kušana iz Zagreba o naših narodnih parkih. Tudi dr. Kušanove misli o tem vprašanju smo objavili v sobotni številki. Tudi tretji referat inž. Avčina o razvoju naše zimске alpinistike je prečital tajnik dr. Pretnar.

Z navdušenjem so zborovalci sprejeli govor zastopnika Bolgarske planinske zveze Todorova, ki je pozdravil naše planince v imenu vseh organiziranih bolgarskih tovarišev in sporočil, da je Bolgarska planinska zveza izvolila dr. Frana Tomiška zaradi njegovih velikih zaslug pri sodelovanju jugoslovenskih in bolgarskih planincev za svojega častnega člana. Zveza planinskih društev kraljevine Jugoslavije pa je postala časten član Bolgarske planinske zveze. Predsednik dr. Fran Tomišek se je ginjen zahvalil za počastitev.

Prihodnji kongres naših planincev bo v Nisu drugo leto. V novi upravi zveze je ponovno predsednik dr. Fran Tomišek, podpredsednik so pa dr. Fran Suklje iz Zagreba, inž. Nedeljković Stanoje iz Beograda in dr. Vladimir Belajević iz Novoga Sada. Za tajnika je bil spet izvoljen dr. Josip Pretnar z namestnikom dr. Arnoštom Brilejem iz Ljubljane in Gajom Gračaninom iz Novoga Sada.

Zborovalci so soglasno sprejeli resolucijo, v kateri poudarjajo, da je potrebno, da odlični činitelji posvečajo zvezi, ki ima nad 30.000 članov, še večjo pozornost

in skrb ter jo moralno in gmotno podpirajo, da more uspešno opravljati svoje naloge v korist naroda in države.

Glede na vzgojno važnost planinstva za telesno in duševno rast mladine najprosvetno ministrstvo s primernimi predpisi omogoči pri državnih denarnih zavodih največje gradbenih posojil po nizki obrestni meri, da bo mogla zveza graditi planinske domove, ki so velike važnosti tudi za pospeševanje tujanskega prometa.

Razširijo naj se ugodnosti obrednih vozovnic tudi na praznike, ugodnosti pa naj imajo planinci pri potovanjih tudi v skupinah po najmanj treh članov. Ugodnosti, ki so vezane zdaj na bivanje po 10 dni, naj veljajo že pri bivanju 7 dni. Potrdila o bivanju pa naj bodo upravičena izdajati tudi oiskrništva postojank.

Zaščiteni predpisi o markacijah in planinskih predele naj se prireduje sistematično v okviru zveze. Pri markacijah, potov in orientacij naj sodelujejo planinska društva v medsebojnem sporazumu. Planinska društva naj posvečajo posebno pozornost delovanju banovinskih in krajevnih turističnih odborov. Vsa planinska društva naj uredijo reševalno službo. Vsa društva naj izdelajo točen pregled prvenstvenih poletnih in zimskih vzponov v gorah njihovih področij. Zvezna uprava naj izdelka predlog za reorganizacijo zveze tako, da nadaljnje zajedniško delo zaradi tega ne bo oslabljeno in naj prouči novo položaj, ki je nastal za društva na področju banovine Hrvatske.

sportnikov lahko dobili marsikaterega odličnega mednarodnega tekmovalca.

Iz poročil v časopisju smo Gorenjci videli, da naj bi bili sedaj Mariborčani tisti, ki naj bi šli po kostanj v žerjavico. Poudarjamo, da za sporazum med nami in JZSS ne potrebujemo nobenih posredovalcev, kajti po našem mnenju bo sporazum v sedanjem sporu mogoč le tedaj, ko bo JZSS zopet usmeril delo v prid smuškega sporta v vsej državi in ne samo v prid sebi in bližnjim klubov. Sporazuma tudi ne bo če bi moral biti s tem oškodovan smuški sport kjerkoli v Sloveniji. Slednjič naj o teh sporazumih omenimo še to, da smo jih Gorenjci imeli s savezno upravo že več, toda po vsakem sporazumu se je stanje poslabšalo za Gorenjce, tako da GZSP in njeni klubi nimajo v JZSS danes nobenega zaupanja več.

Slednjič naj omenimo, da se bo dokončalo o reorganizaciji na obnem zboru, ki bo 7. aprila ob 14. v restavraciji »Mesar« na Jesenicah. Na ta občni zbor so vabljani vsi tekmovalci in delegati klubov, kajti prav gotovo bo to eden najvažnejših občnih zborov, kar se jih je doslej vršilo v okviru smuškega sporta na Gorenjskem.

GZSP

Na sportnih prireditvah bogata nedelja

Posebno živahni so bili včeraj nogometaši

Včerajšnja nedelja je bila izredno bogata sportnih prireditvah. Zlasti živahni so bili nogometaši. Med najpomembnejšimi nogometnimi prireditvami je bilo gotovo trojno srečanje Jugoslavije z Rumunijo. Glavna tekma reprezentanca je igrala mednarodno tekmo v Bukarešti, tam so se pomerili tudi juniorji obeh držav, a B garnituri sta tekmovali v Beogradu. V teh treh bitkah je Jugoslavija dvakrat zmagala, tretja tekma, ki je bila najvažnejša in hkrati tudi za podnavski pokal, pa je ostala neodločena. V Bukarešti so naši namreč igrali z Rumunijo 3:3 (2:2). Gole za Jugoslavijo so zabili Aca Petrović v 10., Božović v 30. minuti in isti v 14. minuti drugega polčasa. Naše moštvo je predvedlo lepo tehnično igranje in bilo boljše od Rumunov, ki so pa igrali zelo postrvovalno. V Beogradu so zmagali prav tesno nad Rumuni 1:0, dasi bi po potoku igre zaslužili izdatnejšo zmago. Rumuni pa so se ves čas obupno branili in preprečili našim večji uspeh. Mladina Jugoslavije pa je porazila v bucareškem stadionu v predtekmi mladino Rumunije z 2:0.

Pri nas v Sloveniji je bilo na sporedu več prijateljskih tekem, ki so se pa vse končale s presenetljivimi rezultati. Povsod so bili namreč favoriti poraženi. Tudi neodločen rezultat Ljubljane v Kranju, kjer se je končala tekma z 2:2, smemo vzeti za neuspeh ali skoraj za poraz Ljubljane. V Mariboru pa je ugodno presenetil I.SSK Maribor, ki je porazil zagrebško Concordijo s 4:2. Na Jesenicah je žela favorite

Ljubljanska Svoboda, ki je zaslužno porazila močno, a nekompletno Bratstvo s 5:2. Litijani so gostovali v Celju in beležili lepo zmago nad SK Celjem s 3:1.

Sezona oficijelnih smučarskih tekmovalj je bila včeraj zaključena z jubilejnim smukom s Triglava, na katerem so se zbrali naši najboljši tekmovalci v alpskih disciplinah, razen Heima vsa zvočna imena. Prišli so pa tudi štirje Nemci in ena Nemka, ki so tudi pobrali prva mesta in se tako revanžirali za poraz minule nedelje, ko so na Dobravi zmagali naši tekmovalci. Rezultati so bili naslednji:

1. Schrottenbach Jeti (Nemčija) 3:55.
2. Sulgaj Jelka 6:17. 3. Pavlič Erika, 4. Fajdiga Darinka (vse tri Smk. Ljubljana). Pri moških je zasedel prvo mesto Maier Gustl s 5:01,2. 2. Seer Karel 5:03. 3. Körner Karel 5:28 (vsi trije iz Nemčije). 4. Molnar Saša (Smk Ljubljana) 5:46. 5. Lukanc Slavko (SK Tržič) 5:48,8. Sedmi je bil Zvan Alojz, 8. Praček Ciril, 9. Znidar Emil, 10. Bertonec Jazet itd. Po moških je zasedel prvo mesto ASK Gorenjec, drugo pa SK Tržič. Po razredih je bil vrstni red tekmovalcev ta, da je v prvem razredu zmagal Lukanc, v drugem Molnar, v tretjem pa Mulej Tinček (Ilirija).

Včeraj je bilo v realni gimnaziji na Poljanah tabelistično tekmovalje, ki so se ga udeležili naši najboljši tekmovalci. Senzacija tega turnirja je bila, da je mladi Krečič, član Mladice, v finalu porazil državnega prvaka Marinka z 2:0. Tudi v

tekmovalju dvojic je par Belak-Krečič porazil hermežanski par Marinko-Kosmina z 2:0, a v tekmovalju moštev sta Marinko in Kosmina (Hermes) zmagala nad Mladiko I, za katero sta igrala Krečič in Belak, s 3:0.

Včeraj so v Zagrebu tekli za prvenstvo Hrvatske banovine v cros countryju. Zmagal je balkanski prvak Kotnik s 13:37,6, pa tudi drugo mesto je zasedel zagrebški Slovenec Srakar s 14:24.

V soboto in nedeljo so bile v Zagrebu borbe za prvenstvo hrvatske banovine v

sabljanju, ki so se ga udeležili tudi Ilirijanci iz Ljubljane. Pri juniorjih je zasedel Ilirijan Janko tretje mesto, Ilirijan Korišić II četrto, Ilirijan Vrečko pa je ostal brez točke. Pri seniorjih je bil v fletu prvi Vladimir Mažuranić, drugi dr. Mirko Korišić (Ilirija), tretji Branko Tretinjak, četrti Pengov (Ilirija). Tudi šesto mesto je zasedel Ilirijan Jurko, sedmi pa je bil Korišić II. Pri seniorekah sta Ilirijanci Kukčeva in Turnheimova zasedli četrto oziroma šesto mesto.

Brat Toneta Haceta odgovarja

na članek, priobčen v „Slovenskem Narodu“ v četrtek 28. marca

Stari trg, 31. marca.

V četrtek 28. t. m. je izšel v „Slov. Narodu“ članek v odgovor na moje objektivno opisovanje Tonetove mladostne dobe. Članek je zelo zafakljiv, ironičen in netočen. Poudarjam pa, da nisem imel namena v članku koga obtoževati ali žaliti. Poudarjam le to, da je bil Tone na Rožniku, je imel možnost priti v stik z izpranimi ljudmi v Ljubljani in njeni okolici. Saj pravi dopisnik, da je policija čez nekaj časa po poverbi denarja prišla Haceta, ko je najel prenočišče v delavskem azilu. Tedaj se je že začel družiti z raznimi brodomolci življenja.

Ponovno poudarjam, da se je njegova pustolovska pot pričela takrat, ko je oškodovalec g. Obrsnet, kajti tam je storil prvi zločin.

Se dobro se spominjam, ko sem prišel iz tovarne, da mi je mati pokazala pismo, v katerem g. Obrsnet piše, za koliko ga je oškodoval. Bilo je nekaj nad 600 din. Pismo upam, da bom sčasoma dobil med časopisi ali knjigami in ga bom prinesel g. Obrsnetu. Istočasno kot pismo je prišel tudi g. župnik Hafner k nam glede tega. Morda je mislil, da je Tone pribežal domov?

V članku je zelo grd napad na našo pokojno mater, češ da je nekoč bila ona kriva njegovega padca. Naša pokojna mati je bila izredno krščanska žena. Pošteno nas je zredila 11 otrok in vsakemu, ki je šel služiti, je dala kopo naukov na oot v življenje, posebno pa glede poštenosti. Spominjam se, ko sem bil še mlad, se mi je nudila prilika, da bi šel v gozdarsko šolo. Pa je dejala mati: ne pojdeš tja, tam menda nič ne molijo. Take pojme je imela v strahu za otroke. Kar se tiče trditve, da je prihajala v Ljubljano, moram omeniti, da je imela v Ljubljani dve teti, ki ju je hodila včasih obiskovati. Ko je pa dala Toneta služiti, je hodila k njemu, da bi videla, kako se mu godi. Kar se pa tiče trditve, da je moral Tone dati vse prisluženi denar materi, ni pošten, vsak, da o tem izreka končno sodbo, posebno ne tak, ki ga bog ni obdaroval z otroki. V to je poklican le človek, ki ima kopo otrok. Mati ga je rodila in skrbela zanj do 14. leta. Potem, ko je šel v službo, naj bi pa lepo pustila, da bi 14 letni fantič gospodaril s prislužnim denarjem, kakor je vedel in znal. Tako misli pisec odgovora na moj članek. Tudi jaz sem bil v službi od 12. leta. S pokojnim bratom, ki je umrl, ko mu je bilo 20 let sva dajala materi ves denar, kar sva ga prislužila. Jaz sem ji ga dajal celo do 28. leta rade volje, pridržal sem si le, kar sem rabil za obleko in v kulturne namene. Pisec članka pravi, da je morala biti naša mati zelo iznajdljiva, da je prišla do denarja. Da, a vedno poštenim potom. Revščine se ji ni bilo treba sramovati, kajti jaz sem skrbel za njo in za sestro, kakor skrbim še sedaj, kolikor pač morem. Upam pa, da g. Obrsnet lahko sešteje, kolikokrat je bila pri njem, ko je bil Tone še poštenjak.

Zdaj, ko je mati že v grobu, bi pač nihče ne smel metati kamenja nanjo. Doba čudežev, ko so mrtvi hodili pričevati, je minila. Pisec članka pravi, da nam prede doma trda, pa se moti! Živimo pač kakor žive kmetje. Pošteno delam, da pošteno preživim svojo družino, milosti ne potrebujem od nikogar!

Glede dveh mojih sester bi samo pripomnil, da lahko dam piscu članka njun naslov. Več doslednosti in objektivnosti bi ne škodovalo v tem primeru.

Ko sem se vračal z dopusta — bilo je 30. decembra 1931 — sem šel na Rožnik vprašat gospo Obrsnetovo, kakšen je Tone v službi. Rekla je, da je priden, sam včasih da odgovarja. Rekel sem ji, naj ga strogo drže, kajti v službi mora brezpogojno ubogati. Takoj sem videl, da so to mehki in pohlevni ljudje. Mestni ljudje sploh niso vajeni, uporabljati leskovo mazilo. Na Rožniku sem čakal, da bi brata oštel, a ker je bil čas odhoda, sem šel na vlak, ne da bi ga kdaj videl. G. Obrsnet je nam

bil storil veliko uslugo, če bi bil Toneta takrat, ko ga je oškodoval, izročil policiji, da bi bil zaprt in da bi ga minilo vsako veselje do tuje lastnine. A zakaj se je bal priti domov? Že to dejstvo izključuje vsako možnost, da je imel zaslabo pri domaćih. Kar se pa tiče njegovega tihotapstva, ne vem ničesar, kajti prva tihotapska afeta je bila končana l. 1923, druga se je pa začela l. 1933. A kje je bil Tone takas? Krivde glede Toneta, kdo ga je izpral, ne pripisujem poštenim ljudem, pač pa slabi družbi, ki jo je lahko dobil, in ki jo je tudi iskal!

Odklanjamo vsako sočustvovanje z nami pa bodisi od katerekoli strani, kajti v tem pogledu sem neizprosni. Za svojo pustolovska dejanja bo odgovarjal Tone sam in dobil plačilo za svoje grehe. Končno naj še omenim, da me ljudje dobro poznajo tudi s moralne strani. V obrambo matere, ki nas je ob težkem trudu zredila, sem vedno pripravljen seči z žuljavu kmetjsko roko po peresu.

Matevž Haca.

Kaj potrebuje polarni raziskovalec

Znani ameriški polarni raziskovalec admiral Byrd je dovolil nekemu ameriškem novinarju, da je pred njegovim odhodom na južni tečaj pogledal v njegovo prtljago in videl, kaj vse potrebuje polarni raziskovalec na svoji ekspediciji. Byrd je vzel seboj 4 radijske aparate po 500 vatov, da bi jih montiral na novo odkritih celinah. 4 aparate po 125 vatov za svojo ladjo in letala, 5 aparatov po 30 vatov za primer, če bi moral raziskovalci nastopiti pot v neraziskane krajine okrog južnega tečaja in začasno zapustiti glavno taborišče. 25 aparatov po 25 vatov za sani s pasjo vprego, 32 električnih toplomerov, ki beležijo toploto od plus 30 stopinj do —80°, 20literski stroj za sladole, ki se mu Američani nadeajo odpočevati niti sredi večnega ledu. 24 šotorov, 800 knjig in 600 zvezkov magazinov.

To pa še ni vse. Byrd je vzel s seboj poleg tega mnogo raznih iger, šah, domino, namizni tenis, traktorje, vojaške tanke, seveda brez strojne in topov, tovarni avto, sani in instrumente za znanstvena raziskovanja, biologija, meteorologija, oceanografija, geološka, seizmološka, zoološka in končno za merjenje zemeljskega magnetizma. Byrdova ekspedicija ima dve ladji z letali, ki se dajo razdeliti, 140 izbranih polarnih psov, v prvi vrsti pa 125 mož, med katerimi so učenjaki, zdravniki, mornarji, piloti, mehaniki in tudi vodniki psov. Seveda potrebuje tako ekspedicija tudi mnogo živila in pogonskih snovi.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

— Izjavite, da se poročite z njo, če začne njen oče proti Valcoru pravdo in če jo dobi. Jamčim vam za to, da ga bo ona pregovorila in da nastopi proti sleparju.

— Ne preostaja mi torej nič drugega, nego vedeti, na kakšni podlagi bi se lahko afeta pričela, — je dejal Gairlance.

— Čujte torej, — je dejal Escaldas.

XII.

SLED V TEMI

Ko sem okrog leta 1880 spoznal Renauda de Valcora, — je začel Bolivijec počasi pripovedovati, — je bil že lastnik ogromnih zemljišč na bregovih reke Madre de Dios. Ta reka se izliva v Beni in njo pozneje v Amazonko blizu bolivijske meje tam, kjer meji ta republika na Brazilijo. Doslej še ni bilo mogoče politično točno razmejiti teh dveh držav v kraju, pokrite z nedostopnimi pragozdovi in znamenjem še manj, nego srednja Afrika.

Valcor je bil prvi raziskovalec, ki si je upal kreniti dalje k potoku reke Madre de Dios v čolnu divjakov, zaupajoč izbornim veslačem, kakršni so Indijanci plemena Mojos. On je raziskal ves njen tok tja do vodopadov, za katerimi se izliva v reko Beni. Ta reka se vije v samo središče amazonskih pragozdov in ta pragozd — zvan v španščini Selva —, je kakor veste, dragi princ, ena sama neprehodna gošča, pokrivajoča sedem milijonov kvadratnih kilometrov površine, to je več kakor meri vsa Evropa.

Daniel Lesueur

54

Krinka ljubezni

Roman

In njegov dvojnik je našel sredstvo, da se je lahko še tudi pozneje pojavil v svoji prvotni domovini, ko je bil sklenil v Parizu zakonsko zvezo, ki ga je zvezala z zelo starimi rodovi francoske aristokracije.

— No, torej, pa osumite moža v takem položaju, napadajte ga in pa denar, denar, to najmočnejše in najboljše sredstvo. Ta človek ga je lahko črpal s polnimi rokami z ameriških plantaž kavčuka. Hrbej je imel torej imenitno zavarovan.

— Ali so pa te plantaže njegovo delo, ali so njegova last? — je vprašal Gairlance.

— To se bo šele pokazalo —, je odgovoril Escaldas. Po mojih informacijah je ustanovil podjetje prvi priseljenc v novi krajini, ki je dotični kraj tujcem šele odprl. On je moral ukrotiti domačine, on je dobil prvo koncesijo. Ta Valcoria, neizčrpen vir kavčuka in zlata, bi torej ne bila ostala za sleparja njegovega dediča nedotaknjena. Kaj pa oškodovine

in obresti od njih, ki jih je bil dolžan Plesguenu? Bodite prepričani, da bi lepi Michelini ne ostal večji delež.

— V nobenem primeru bi ne imela niti plemiškega naslova, niti krasnega veleposestva, — je pritrdil Gairlance.

— In kaj bi bila potem? Hči siromaka in gotovo tudi obsojenca, kaznenčeva hči... Kaj bi ostalo od njenega ponosa?

— Bridkost neuslišane ljubimca, — se je glasil trd odgovor. In njegov glas, navadno tako mehak, je postal zdaj osoren.

— A vaši dokazi? — je pripomnil Gilbert.

— Imam tri, — je odgovoril Escaldas. — Zado- stuje, da se obrnem na sodišče.

— Po dobrih dvajsetih letih! — je vzkliknil princ in odkimal z glavo.

— Tak zločin nikoli ne zastara. Tudi če bi zatisnil oči, da bi ta mož ušel kazni zaradi umora in sleparije, ostane še vedno to, da si je prisvojil tuje ime in da še vedno nastopa v vlogi tujega človeka, kar tudi spada pod zakon. Oškodovani dediči niso omejeni na čas, če hočejo uveljaviti svoje pravice.

— Bogue, o tem ne dvomim. Toda po tolikih letih, ko je veljal za drugega človeka, čeprav je na razpolago dovolj jasnih dokazov, da se dožene resnica s svojim potom, se mi ne zdi verjetno, da bi bilo iz te moke kaj kruha. Pomislite na vse priče, ki nastopijo v zaščito tega moža. Pomislite na vse tiste misli, ki se vanje nikoli ni priplazila niti senca

sumničjenja. Na vse tiste oči, ki so se mu privadile in so podlegle njegovi sugestiji. Na vse tiste ljudi, ki so se mu privadili prav tako, kakor so vajeni njegovih dobrih del.

— Kar pustite vse to, princ. Vsi ti se izpremene v volkove, da ga požro, veljaka, če ga vržemo prednje nagega in osramočenega.

— Kaj pa Marc de Plesguen?

— Vse je odvisno od njega. Razen njega ni nihče upravičen nastopiti proti njemu kot civilna stranka.

— Ali ste se že zanimali za njegovo mnenje?

— Da.

— In kaj je dejal?

— Ah, z njim je križ. Spoznal in priznal bi svojega bratranca tudi v strašilu, preden bi se sprijaznil s tem, da bi mu mogel zavidati dediščino. Ali razume-te to vrsto blaznosti? Prav neumestnost njegovih interesov je kriva, da noče raje ničesar vedeti.

— No, ne govoriva več o tem, — je dejal Gairlance. — Od trenutka, ko izjavlja, da je Valcor pravi Valcor...

— Ah, — je dejal Escaldas, — samo na to sem čakal. Kaj pa njegova hči? Tu je še njegova hči! Ljubi vas. Pri nji torej lahko dosežete vse. In sami veste, da lahko ona doseže vse pri svojem očetu.

Princ se je ozrl na mešanca z večjo resnostjo. Morda je bil Jose mož, ki je zaslužil prezir, toda tepec ni bil.

Bolivijec je nadaljeval:

Drugo najstarejše društvo v Mariboru

Živahna debata v zvezi z razmerami v centrali kasaških društev

Maribor, 31. marca

Danes dopoldne so se zbrali ljubitelji kasaškega športa v velikem številu pri »Novem svetlu«, kjer so prisostvovali 58. rednemu letnemu obnemu zboru Kasaškega društva v Mariboru. Zborovanje je otvoril podpredsednik g. Jože Skaza, ki je po uvodnih formalnostih sporočil, da je uprava mariborskega kasaškega društva po odstopu dosedanjega predsednika g. F. Filipiča na svoji snodnji seji izvolila za predsednika industrijskega g. Huberta Lukmana, ki je zatem prevzel predsedstvo obnega zbora ter ga tudi vodil. Sledilo je izbrano poročilo tajnika g. dr. J. Novaka, iz katerega je razbrati, da šteje družstvo 176 članov. Zaradi raznih ovir in dogodkov v svetlu ni mariborsko kasaško društvo v preteklem letu priredilo nobene dirke ter je bilo društveno delo v pretežni večini osre-

dotočeno v pridobivanju novih članov. Iz blagajniškega poročila, ki ga je podal g. Dušan Kovač, je razvidno, da znaša društveno premoženje 7455 din. V imenu nadzornega odbora je poročal kapetan g. Tamer, ki je predlagal odboru razrešnico, ki je bila tudi soglasno sprejeta. Zatem je bila v smislu pravil izrečena tretjina odbornikov, in sicer gg. Lukman, Golob, Filipič, J. Novak in Scherbaum, ki pa so bili soglasno ponovno izvoljeni v odbor. Za delegata pri Centrali kasaških društev je bil izvoljen predsednik g. H. Lukman, za njegovega namestnika pa g. Julije Novak. Občni zbor je sklenil, da bo priredil letos, dne 4. avgusta t. l. v okviru Mariborskega tedna dirke na tezenskem dirkališču. Odbor si bo prizadeval, da bi bil ta dan tudi jugoslovanski »derby« in bo v to svrhu storil vse potrebne korake pri merodajnih mestih.

Pri slučajnostih se je razvila živahna debata glede razmer v Centrali kasaških društev. Debata, ki je bila deloma zelo temperamentna in ostra, je spravila na dan zadeve, ki niso v skladu s poslanstvom in nalogami Centralne kasaških društev kr. Jugoslavije, zlasti v nacionalnem pogledu. Debata je imela za posledico, da se je soglasno sprejel tehen predlog g. Juliča Novaka, v smislu katerega naj se skliče konferenca vseh slovenskih kasaških društev, na kateri naj se določi stališče do Centralne kasaških društev, zlasti kar se tiče osebe dosedanjega podpredsednika.

Nadalje je občni zbor sklenil, da bo mariborsko kasaško društvo priredilo vsak mesec poučna predavanja, da se kasaški sport čim bolj razširi in propagira.

okoli 40 slikarskih ter kiparskih umotvorov. Za razstavo je v mariborskih kulturnih krogih živahno zanimanje, saj je to prva kolektivna razstava Z. Mušiča v Mariboru. Razstava bo odprta do 14. aprila t. l. in sicer vsak dan od 9-18.

— Iz Studencev. Včeraj v nedeljo je bila dop. slovenska ustanovitev nove župnije v Studencih, ki so spadali doslej pod magdalensko župnijo. Obenem je bil umeščen tudi prvi župnik p. Janez Rebec. Nova župnija bo štela okoli 5900 duš. Studenci upamo, da bodo izpolnena svojčasna zagotovila, da ne bomo zaradi tega čutili kakšnih novih bremen.

— B. Sancin je gostoval. V soboto zvečer je gostoval kot Barinkay v »Ciganu baronu« bivši priljubljeni tenor maribor. opere g. B. Sancin. Gledalščice je bilo dobro zasedeno, številno občinstvo ni stedi-

lo z navdušenim vzklkanjem. B. Sancin, ki je svojega Barinkaya izvrstno podal, je prejel tudi več šopkov. — Poročila sta se dne 30. t. m. v starokatoliški cerkvi v Mariboru g. Boris Jurca, davčni uradnik, in gđc. Irminka Pachter, tovar. uradnica, hčerka pok. šol. upravitelja Adolfa Pachterja. Priči sta bila nevestin svaki g. Karel Klima, trgovec iz št. Jurija ob juž. žel. in nevestin sorodnik bratranec njenega očeta g. Ivan Kraiger, upok. rudn. nadpaznik v Mariboru. Mlademu narodno zavednemu paru naj velja: bilo srečno!

— Požar. Danes okrog polnoči je pričelo goreti v trgovini Goede. ki ima radijske aparate in kolese. Gasilci so preprečili, da se ogenj ni še bolj razširil, kljub temu pa je škoda precejšnja.

Konferenca socialistične stranke v Mariboru

Udeležilo se je okrog 400 zaupnikov iz mesta in okolice

Maribor, 31. marca.

Danes dopoldne je bila v polni dvorani pri Orlu konferenca socialistične stranke iz Maribora in okolice. Udeležilo se je okoli 400 zaupnikov. Otvorili in vodili konferenco urednik »Delavske Politike« g. Viktor Eržen. Glavni referat je imel dr. Živko Topalovič, ki je v svojih enournih izjavah naglašal, da se danes lahko socialistično delo nadaljuje tam, kjer je ostalo pred 10 leti. Se e po likvificaciji hrvaškega vprašanja je možno nadaljevati borbo za socialne in gospodarske interese. Socialistična stranka, ki hoče biti samostojna, je pripravljena sodelovati z vsemi onimi skupinami, ki se borijo za popolno vzpostavitev demokracije.

Zatem je spregovoril bivši poslanec Josip Petecan o notranji politiki, urednik Adolf Jelen pa o obnovi ter organov socialistične stranke. Primerno je reagirati na svojetasne grožnje, ki jih je izustil ob priliki mestne proračunske razprave podžupan F. Zebot, češ da ne bo bilo nikdar več dopustili socialistov na mariborsko občino, ter raje poskrbeli, da bodo prišli tja, kamor spadajo... Kočno je povzel besedo tudi dr. A. Reisman, ki je poudaril poslanstvo »delavskega časopisa«.

Ob sklepu konference so razvoči zaupniki izvolili in širši odbor socialistične stranke Jugoslavije v Mariboru. V ožjem odboru sta urednika V. Eržen in Adolf Jelen ter g. Josip Petecan.

Iz Ptujja

— Nevaren ogenj. V Goriski pri Sv. Marjeti n/Ptujja je izbruhnil v hiši posestnice Marije Savec ogenj, ki se je naglo razširil na vse poslopje. Hišo je imel v najemu poljski delavec Rožkar Franc, ki je s svojo družino že spal. V zadnjem trenutku se je zbudil in se komaj rešil iz goreče hiše. Pri tem je dobil hude opekline po glavi, rokah in nogah in so ga morali prepeljati v bolnico. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

— Sneg. Za slovo ob koncu marca smo dobili še sneg. Postalo je tudi hladneje. Dočim je sneg v nižini že skopnel, je po gričih, zlasti v Haložah, obelžal.

— Samomor. V Stojncih pri Sv. Marku si je najbrže v duševni zmedenosti končal življenje 37-letni posestnik Mežnarič Franc. Njegova dva otročička sta našla očeta obešenega v hlevu in sta poklicala sosede. Takoj so odrezali vrv in pričeli poskuse z umetnim dihanjem, pa je bil vsak trud zaman. Skrbni družinski oče je bil že mrtev.

— Svinjski sejem. Na zadnji svinjski sejem je bilo pripeljanih 244 svinj, prodanih pa jih je bilo 59. Prolekn, stare od 6 do 9 tednov so se prodajale po 90.— do 250.— din. Debele svinje po 7.75 do 10.—, plemenite svinje pa po 7.— do 7.80 din za kg žive teže.

Iz Gornje Radgone

— Zastrupljenje z mišnico. Včeraj je bila v Gornji Radgoni pokopana 22-letna posestnica Marta Novak iz Orehovca, ki je v petek podlegla zastrupljenju z arzenikom. V zadnjem času je bila zanošna v zdravilišče Slatina Radenci pri naivaju slatinske vode. Tam se je seznanila z nekimi soferjem, kar pa seveda ni ostalo brez posledic. Njenemu ramerju so nastrojvali starši in Martina je morala prestopiti doma dokaj težke ure ko e njina mati zvedela da bo čez nekaj mesecev postala Martina mati. V sredo po večki noči se je Martina kakor je pred s ojo smrtjo baje sama izjavila, po nasvetu svojega fanta sklenila odpraviti si telesni plod z mišnico ali tako zvan »rumeni kamnom«, ki se dobiva na podeželju še

vedno v taini prodaji. Postalo ji je slabo in pričela je bruhati. Ker na se njeeno stanje vključevali zdravniki, ki jih je prebrala od zdravnika, le ni zbojšalo je bil naslednji dan poklican zdravnik na njen dom. Cerravno so domači zdravilci, da je Martina slabo od pokvarjenega svinji kesa m sa. je zdravnik takoj spoznal, da je Martina zažila strup, kar je slednja po kratkem oklevanju tudi priznala. Zdravniku je vse odkrito priznala. Zamen je bilo vse njegovo prizadevanje, da bi ji rešil življenje.

Iz Ljutomera

— Sokolska prireditve. Dramatski odsek sokolskega društva uprizaro v soboto 6. aprila ob 20. in v nedeljo 7. aprila ob 16. dramo v treh dejanjih Hasanaginico. Igra se bo 14. aprila ponovila.

— Pregled motornih vozil. Komisija za pregled motornih vozil pri predstojništvu mestne policije v Mariboru bo pregledovala motorna vozila v Ljutomeru 4. aprila ob 14 na Glavnem trgu. Pri pregledu morajo biti vsa za leto 1940 registrirana vozila. Lastniki motornih vozil morajo prineseti s seboj prometno knjižico s 100 dinarski nadzornimi kolkom, takso za komisijki pregled in sicer 54 din za avto, 27 din za motorno kolo. Komisijiski potni stroški pa se bodo sorazmerno razdelili.

— Škropljenje proti kaparju San Jose. V občinah Ljutomer, Razkrižje in Strgova se intenzivno škropi sadno drevje proti kaparju San Jose. Pri škropljenju je bilo v štirigovski občini ugotovljeno, da so po jesenskem pregledu okuženi že drugi sadovnjaki, ki takrat še niso bili okuženi. Največ okuženih sadovnjakov je v Trnovčaku, kjer so začeli izsekavati okuženo sadno drevje.

— Še en pretep. Poleg pretepa, ki je zahteval v Ljutomeru za praznike dve človeški žrtvi, je bil v Bolehnečih še en pretep, ki je zahteval tudi človeško žrtve. Na veliko soboto so kurili kres v Bolehnečih, kjer je bilo zbran h več fantov. Med njimi je bil tudi 15letni hlapec Plohi, ki je služil v bolehnečih, doma pa je bil od Male Nedelje. Pri kresu so ga fantje tako močno pretepli, da je umrl.

Novi proračun poljčanske občine

Dohodki znašajo 186.000 din in so izenačeni z izdatki

Poljčane, 30. marca

Te dni se je vršila seja občinskega odbora. Glavna točka je bila obravnava občinskega proračuna za leto 1940/41. Ker proti predloženemu osnutku ni bilo pripomb je bil občinski proračun, vsevstvi proračune ubožnega in veterinarskega sklada in odkupa osebnega davka odobren. Skupni izdatki in dohodki znašajo 186.000 din in je proračun za 26.000 din nižji (za 8%) od lanskega.

V kritje proračuna se bodo pobirale sledeče občinske davščine: 75% doklada na vse državne neposredne davke. Dalje občinska trošarina in to: od 100 l vina 100 din, podlaga znaša 328 hl, vin. moštu 17 hl. Od 100 l piva din 100, podlaga znaša 58 hl, od hl stopnje alkohola, spirita, žganja, likerja, ruma in konjaka po 5 din, od goveda nad letom din 20, pod letom din 10, kakor tudi od prašiča in drobnice, od 100 kg uvoženega mesa 50 din. Občinske takse so ostale večinoma nespremenjene. Za ples se zaračuna 100 din za policijsko uro (celo noč) 100 din. Sejmarina je znižana na 2.500 din.

Za gasilsko četo se votira 2.500 din. Za izredni slučaj, če bi imela gasilska četa posebne izdatke, se ji bo izplačala cela vsota kot v preteklem proračunskem letu t. j. 5000 din, to pa le če bo svojo potrebo resnično utemeljila. Ostala društva so dobila

sledeče podpore: prosvetno društvo v Poljčanah 1000, v Studencih 500, SPD 500 in Sokol 200 din.

Tajniku se določi mesečna plača 1.300 din in se s tem po predlogu predsednika popravi dosedanj občinski statut za občinske uslužbence občine Poljčane in vpsloje kr. banski upravi v odobrenje. Nabavke predsedniku občine se določi na din 500, brez predhodnega odobrenja odbora. Občinski odbor je sklepal o predlogu pravilnika za izvrševanje proračuna in ga sprejel. Za občinskega slugo je bilo predloženih 8 prošelj ter je bilo končno po proučitvi vseh prošelj razpisano pogodbeno mesto občinskega sluga podeljeno prosilcu Koljarju Mirku iz Podboča z mesečno plačo 600 din.

Dohodki proračuna ubožnega sklada znašajo 4.400 din, izdatki pa 36.000 din ter se bo primanjilja kril iz občinskega proračuna. Prav tako tudi primanjilja veterinarskega sklada, katerega dohodki so 7000 din, izdatki pa 8.600 din. Sklad odkupnine osebnega dela znaša 3000 din doh. in izdatkov. V odboru za rešitev prošelj davčnih zaostankov so Kitek, Vovšek in Trunkl, kot namestniki pa Golob, Modrič in Podlipnik. Strmušku Ivanu iz Luškece vasi je bilo priznano občinsko članstvo. Slednje je bilo odobrenih še nekaj podpor, nakar je bila seja zaključena.

Lepa afirmacija mariborskega nogometa

Nepričakovan poraz ligaškega moštva zagrebške Concordie — Mariborski nogomet boljši od ljubljanskega

Maribor, 31. marca.

Ni se še prav začela nogometna sezona, že beleži mariborski nogomet pomembno zmago. Ligaško moštvo zagrebške Concordie je bilo, ki se je moralo prepričati, da ISKK Maribor ni SK Ljubljana. Pred osmi dnevi je namreč zagrebška Concordija gostovala v Ljubljani, kjer je odigrala prvenstveno tekmo proti SK Ljubljani. Tekma se je končala z zmago Zagrebčanov v razmerju 4:1. Mariborčani so bili zadovoljni na to moštvo, ki je slovenskemu predstavniku v ligi prizadejalo tako hud poraz na lastnih tleh. Zaradi tega je bilo za gostovanje renomiranega ligaškega kluba v Mariboru precejšnje zanimanje, tako da je bil blagajnik ISKK Maribora vesel, saj je današnja tekma poleg moralnega uspeha prinesla tudi gnoten uspeh. Obisk pa bi bil nedvomno še večji, da si je izbral ISKK Maribor kot igrišče stadion SK Željezničarja, saj je znano, da mariskateri, sicer vnet pristaši nogometa ne gre na Rapidovo igrišče, to pa zaradi tehničnih vzrokov, ki so nacionalnemu Mariboru že tako znani.

K današnji tekmi sta oba nasprotnika nastopila v najboljših postavah, in sicer za Concordijo: Čulik, Kramer, Paviša, Hudika, Vučilovski, Furdek, Beda, Pukšek, Obreš Hartvig in Zemljčič; za ISKK Maribor: Marguč, Bačnik, Korent, Vodeb, Gornj, Kramerger, Ogriček, Selinšek, Vele, Varl in Janžekovič. Kakor je iz postav razvidno, so v enajstorici Zagrebčanov manjkali trije igralci, ki so v zadnjem času stalno igrali prvenstvene tekme. So to Jazbec, Pogačnik in Pavešič. Toda to ne opravičuje poraz Concordije, saj ima vsak klub, posebno pa ligaški, dovolj igralcev na razpolago, da nadomesti nekaj igralcev v primeru, ako so na bolezenski listi. ISKK Maribor je svoje vrste nekoliko pregrupiral, kar se je izkazalo za dobro.

O današnji tekmi lahko trdimo, da je Concordia v »lepoti umrla«. Gostje so namreč v polju podali povsem zadovoljivo in lepo igrto, toda bolehalo so za hiperkombinacijo. Tako se je nešteto krat zgodilo, da so napadali Concordije v nasprotnikom kazenskem prostoru tako dolgo kombinirali in kombinirali, dokler niso napadali izgubili žoge, odnosno, dokler ni postala nasprotnikov plen. Tudi smo pri gostih pogrešali odločnosti, s katero so se odlikovali igralci ISKK Maribora. Pač pa moramo poudariti dobro izvežbanost Zagrebčanov, zlasti kar se tiče obvladavanja žoge, kar pa je na drugi strani tudi umljivo, saj igra zagrebška Concordia stalno v državni ligi. ISKK Maribor je lahko ponosen na svoj današnji uspeh, ki si ga je pošteno prislužil. Zasluga za to lepo zmago gre vsemu moštvo, predvsem pa ožji obrambi, ki se je borila s tako požrtvovalnostjo, da so se gledalci kar čudili. Seveda je tu pa tem posegla vmes tudi Fortuna, brez katere tudi sicer odlični nasprotniki včasih ne more zmagati. Pač pa se je enajstorica ISKK Maribora pokazala kot borbeno moštvo, ki razpolaga tudi z nekaterimi odličnimi igralci. Končno sodbo o današnji postavi si moramo pridržati, ker v današnji igri kakovosti posameznih igralcev ni mogoče oceniti. Proti koncu tekme so nekateri igralci pokazali vidne znake utrujenosti, kar pa je razumljivo, saj imajo za seboj dolg zimski odmor.

O igri je v splošnem omeniti, da je bila v drugi polovici zelo temperamentna in ogorčena borba za končno zmago. Poudariti pa moramo, da je bila tekma vseskozi fair. desi je bila tu pa tam ostra. Gole so streljali Ogriček dva, Vodeb in Varl po enega, za Concordio pa je bil usmešen Beda, ki je streljal oba gola. Omeniti je še, da je Concordia zastreljala enaistmetrovko. — Sodil je g. Nemec v splošnem dobro.

Mariborske in okoliške novice

— Šahovske novice. V tekmovalju za prvenstvo Slovenske šahovske zveze sta pomerila včeraj dopoldne svoje moči Mariborski šahovski klub in šahovska sekcija SK Željezničarja. Tekmovanje, ki se je vršilo v kavarni Central, se je končalo z zmago Mariborčanov v razmerju 5:3. Revanžna tekma bo pričelno nedeljo.

— Pobreske novice. S prelepim uspehom so uprizarili požrtvovalni člani naraščajškega odseka pobreskega Sokola zabavno in veselo trodejanko »Zdravnikov streljanih«. Posamezni igralci so z lepim uspehom odigrali svoje vloge. Številno občinstvo je sprejelo predstavo s prisrčnim ploskanjem in odobravanjem.

— Spominski večer dr. M. Laginje. V soboto je bil v Narodnem domu spominski večer ob 10letnici smrti zaslužnega narodnega borca dr. M. Laginje. Tujakšnji »Jadrano-Nanos« je organiziral primerno potašitev njegovega spomina. G. dr. V. Rapotec je očrtal lik nepozabnega zaslužnega narodnjaka, peveci Jadrana-Nanosa pa so zapeli nekaj primernih pesmi.

— Pogreb blage žene. Na frančiškanskem pokopališču na Pobrežju so pokopali plemenito in blago gospo M. Ligo, mater predsednika Zveze nabaviljalnih združenj in uslužbenec. Pogreba so se udeležili poleg številnih sorodnikov in znancev tudi zastopniki raznih združenj organizacij. Prisrčne poslovilne besede ji je spregovoril predsednik tukajšnje Nabaviljalne združenje državnih uslužbenec sodnik g. Juhart. Plemeniti ženi svetel spomin!

— Arotacije. V zvezi s pojavom ponarejenih 500 dinarskih bankovcev je bilo aretiranih v Mariboru in okolici okoli 30 oseb. Preiskava se mrzlično nadaljuje.

— Pobreska občinska politika. Včeraj dopoldne je pobreski občinski odbor razpravljal v Krenovi gostilni o novem občinskem proračunu za 1940-41. Svojtčas so nam obljubljali novi most čez Dravo, sedaj pa niso mogli vnesti v proračun niti primerne zneska v to svrhu. Razprava o novem proračunu je trajala precej dolgo. V bistvu je ostal novi proračunski osnutek s 600.000 din izdatki ter dohodki nespremenjen.

— Na Dravskem polju je gorelo. Pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju je zgorela posestniku Setarju domačija, vredna okoli 20.000 dinarjev. Vzrok požara ni znan. V Forminu je zgorelo gospodarsko poslopje pos. Alojzija Kovčeca. Ogenj je nastal najbrže zaradi odvrenega cigaretnega ogorka. V Gorisnici je pogorela domačija posestnice Marije Sabec. V goreči hiši je spal Franc Rožkar s svojo družino. V zadnjem hipu so se rešili iz plamenov. Rožkar ima občutne opekline na glavi in rokah.

— Iz vrot marib. esportnistov. Tudi v Mariboru imajo esportantisti svoj klub. Na letošnjem obnem zboru so bili izvoljeni v odbor: L. Prebil predsednik, Ivan Bratož tajnik in blagajnik, prof. Rudolf Rakusa in Jože Gašparič odbornika.

— Avtobus Maribor-Ljutomer. S 1. aprilom vozi mestni avtobus na progi Maribor-Ljutomer ob delavnikih zvečer sa-

mo do Sv. Jurija ob Ščavnici in se drugi dan vrača. Edino ob sobotah, nedeljah in dnevih pred prazniki vozi avtobus do Ljutomera kakor doslej. Avtobus, ki vozi iz Maribora jutroja ob trideset na 6 in se vrača iz Ljutomera ob četrta na 12, vozi tudi naprej po sedanjem voznem redu do Ljutomera.

— Novo vodstvo mariborskih ribčev. Na obnem zboru tuk. Ribarskega društva, o katerem so že poročali, so bili izvoljeni v odbor: dr. Senekovič predsednik, dr. Janko Dermovšek podpredsednik, B. Gašček tajnik, Ferdo Greiner blagajnik. Odborniki: dr. Brencič, dr. Čemer, Franjo Drozg, dr. Fludernik, Alfonz Gilly, Alojzij Jankovič, E. Jugovič, Udo Kasper, Anton Koceli, M. Smid, dr. Sekula, dr. Stamoj, F. Storch, F. Tomazeli, K. Usar, inž. Verčević, inž. Ziemfeld in Martin Zupanc. V nadzornem odboru sta prof. Šile ter inž. Tavčar.

— Pokvarjena mladina. Branjevka Marija Brencič iz Studencev je prijavila policiji, da je poslala svojega 16letnega rejenca Vladimirja P. v glavno trafiko po cigarete. Dala mu je 700 din gotovine. Toda Vladimir P. je z denarjem pobegeil neznan kam. Zasludje ga policija.

— Moški v strajki po mariborskih ulicah. V noči na nedeljo okoli 1.30 je službojuči stražnik opazil neznanca, ki je tekel v sami strajki po Jadranski ulici čez nezazdane parcele proti Dvoakovi ulici. Izkazalo se je, da gre za 32letnega mlinskega pomočnika Ivana Letnika iz Sv. Bojenske pri Ptujju, ki je pobegeil iz mariborske splošne bolnice. Letnika so spravili nazaj v bolnico. Preiskava je dognala, da gre za umobolnika, ki je skočil skozi okno tukajšnje bolnice, kjer se je zdravil.

— Okraden trgovec. V trgovino Mirka Bračiča na Aleksandrovi cesti 23 je prišla ženska, ki je kupila neke robe. Po njenem odhodu je lastnik trgovine opazil, da je neznanca ukradla dva pletena jopiča, vredna okoli 200 din. Trgovec je tatvino prijavil policiji, ki je tatitci že na sledu.

— Nočno lekarniško službo imata tekoči teden Albanezjeva lekarna pri sv. Antonu na Frankopanova 13, tel. 27-01, ter Kōnigova lekarna pri Mariji pomagaj na Aleksandrovi cesti 1, tel. 21-79.

— Ljudska univerza v Mariboru. V ponedeljek 1. aprila bo predaval prof. dr. Mate Mudrovčič iz Zagreb o barvni fotografiji. Predavanje je izredno zanimivo in aktualno, saj je ravno v zadnjem času barvna fotografija dosegla visoko stopnjo tehnične popolnosti. Ki je pa pri nas še skoro neznanca. Okoli 100 krasnih posnetkov v prirodnih barvah bo prikazalo velik tehnični napredek in vsestransko uporabnost barvne fotografije.

— Umetniška razstava v Sokolskem domu. Včeraj dop. ob 11 uri je bila otvorjena v beli dvorani Sokolskega doma umetniška razstava našega odličnega slikarja Zorana Mušiča in mladega ljubljanskega kiparja Karla Putriha. K otvoritvi se je zbralo mariborsko kulturno občinstvo v lepem številu in si z zanimanjem ter priznanjem ogledalo umetniško zbirko

MALIOGLASI

Beseda 50 par, davek posebej Prekliti, izjave beseda din 1.— davek posebej.

Za pismene odgovore glede malih oglasov je treba priložiti znamko. — Popustov za male oglase ne priznamo.

RAZNO

Beseda 50 par, davek posebej, Najmanjši znesek 5.— din.

CONTINENTAL

na ugodne mesečne obroke.

Ivan Legat

Ljubljana, Prešernova 44
Maribor, Vetrinjska 30

POZOR!
Ceneje oddajam vsa žlahtna drevesa, lepe vrtnice, lepotečno grmičje itd. ter strokovnjaško obrezujem. Zg. šiška 40 (pod hribom) in dnevno pri šestjakobu. 975

Oglašuj male oglase v Slovenski Narod ker so najcenejši!

ARTISTIČNA ZADRUGA v Zagrebu, Ilica br. 31, sprejema v izobraževanje v artistično plesni umetnosti talentirane osebnosti in artistike, posreduje namestitve in skrb za njihov napredek in socialno sigurnost. Za podrobnejše informacije se obrnite osebno ali pismeno na Artistično zadrugo, Zagreb, Ilica 31. 967

ZA VSAKO PRILIKU najboljša in najcenejša oblačila si odabavite pri PRESHNER Sv. Petra cesta 14

KLISEJE ENO VEČERNE JUGOGRAFIKA PETRA NASIP23

OREHOVA JEDRCA sortiran cvetlični med v medicino dobite najceneje v MEDARNI Ljubljana, židovska ul. 6. 18/L

KUPIM Beseda 50 par davek posebej Najmanjši znesek 8.— din

LIKERSKE STEKLENICE rabljenje, po 2 in 3 deci, kupim. Ponudbe na upravo Sl. Naroda pod »steklenice«. 977

POUK

Beseda 50 par, davek posebej Najmanjši znesek 8.— din

Strojepisni pouk (desetprstni sistem) Večerni tečaj, oddelki od 1/2. do 8. in od 1/2. do 9. ure zvečer za začetnike in izvežbane. Tečaj od 1 do 4 mesece. Pouk tudi po diktatu. Novi tečaj se prične 2. aprila. Solina najcenejša. Največja strojeopisnica s 40 pisalnimi stroji raznih sistemov. Vpisovanje dnevno od 6. do 8. ure zvečer. — Christofor učni zavod, Domobrnska c. 15, tel. 48-43. 924

PRODAM

Beseda 50 par davek posebej Najmanjši znesek 8.— din

SADNO DREVJE prodra France Osez Gorisli, Sv. Jurij ob južni železnici. 966

PREMOG

KOKS · DRVA nudi

I. POGAČNIK DOHORICEVA 5 — TEL. 20-59 Postrežba oreznihna!

MODERN SPORTNI OTROSKI VOZICEK skoraj nov, napredaj. — Selenburgova 4 (drugo dyorišče desno). 980

STANOVANJA

Beseda 50 par, davek posebej. Najmanjši znesek 8.— din.

ENOSOBNO STANOVANJE oddam za maj. Bernekerjeva 21 — Zelena jama. 978

ENOSOBNO STANOVANJE takoj oddam. Glince, C. VII/2. 976

Žimo za modroce

od navaadne do najfinejše imamo vedno na zalogi po najnižjih cenah! FRANC JAGER — tapetništvo Ljubljana, Sv. Petra cesta 17, telefon 20-42

SREČKE državne loterije

prodaja MENJALNICA REICHER & TURK Prešernova